

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 143 (3007) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 június 27

Munkával és munka nélkül

Irta: DR. PAÁL ÁRPÁD

A most elmuló héten itt, Nagyváradon is alkalmunk lehetett, hogy két nagy munkaterületről hallhassuk a megnyilatkozásokat. A Faluszövetség ülésén a mezőgazdaság kívánalmát, az Erdélyi Párt munkaválasztmányi ülésén az ipari élet küzdő embereinek a szavát. A mezőgazdaságiak is, az ipari élet emberei is ugyanazt a jelenséget, az áralakulás folyamatát tették bírálat tárgyává. A falusiak kívánták, hogy az ipari termelésben is legyen árszabályozás, mert a mezőgazdaság nem bírja előállítani a rá szabott áron a maga termelvényeit, ha nem tudja ilyen áron megsebezni a neki szükséges ipari termékeket. Viszont a városi munkásság is panaszosan szolt róla, hogy az általa elérhető munkabéreken nem tudja megvenni a mindennapi létfenntartáshoz szükséges mezőgazdasági cikkeket.

Mindkét munkaterületen azonban azt is elismerték, hogy az árak további emelése a munkabérek emelését vonja maga után, de a munkabérek emelése megint csak az ipari árakat növeli, s így végeredményben a mezőgazdasági és az ipari költségek egymással nem tudnak kiegyenlítő találkozásba jutni, hanem mintegy üzik egymást. A mezőgazdaság is, az ipar is az árak kérdésében mintegy egymásra licitál, s így megnyugvó helyzetbe nem tud jutni a két munkaterület, hanem szinte egymást vadolja azért, hogy az egymás közti viszonyban nincs meg az egyensúlyozottság. Ez bizony a munkairányok ellentétes szembekerülését jelenti, amit minden jóakartu embernek úgy kell észrevennie, mint olyan jelenséget, mely társadalmi életünk belső összetartását veszélyezteti. Tehát minden jóakartu embernek törekednie kell arra, hogy az ellentétek tovább ne fejlődjenek, hanem az árak és a munkabérek viszonyában létrejöjjen az egymás kiegyenlítése.

Annál is inkább kívánatos ez, mert a most szembenálló mezőgazdasági és ipari kívánalmak mind ez alkotó munka területéből nőttek elő. Tehát az ellentétek további növekedése nem jelentene kevesebbet, mint azt, hogy maga az alkotó munka területe kerül zavarba, s így maga az alkotó munka válik lehetetlenné. Pedig attól függ nemzetünk életének minden fejlődése, hogy az alkotó munkában hogyan tudunk előhaladni, hogyan tudunk egységes szervezetté lenni. A „szervezet” fogalmában benne van az a belső viszony, hogy egyik tevékenység a másikat kiegészíti, az egyik működő szerv a másiknak a működését segíti.

Az „egészséges” fogalmában pedig benne van, hogy nem mesterkéltséggel, hanem erősítő hatások erőltetésével tud valami szerv működni, hanem a maga belső erejének önmagától megvan az élénksége és élni tudása. Ilyen egészséges szervezetté egy nemzet csak úgy tud lenni, ha munkájával önmaga el tudja látni magát, ha úgy tud alkotni, hogy az élet-föltételek folytonos megújulásaival szemben folytonos új helytállásokat tudjon nyújtani.

A „alkotás” fogalmában is az van benne, hogy ne másoktól való ingyenes elvételekből gyűjtsünk fel valamit, hanem az élet követelményeit új meglátásokkal, új képességek kifejtésével, új életjavakkal tudjuk kielégíteni. Az alkotásban benne van az isteni teremtettség az emberi folytatása, az Isten által adott természeti javaknak az ember javára való mind célszűrből és mind tökéletesebb átalakítása. Alkotó munka az, amely a használhatatlan nyers állapotokat az emberek javára mind használhatóbbá és így mind értékesebbé tudja tenni; amely a természet elrejtett javait mintegy kiküzdő a földből, vízből, levegőből és napsugárból; aztán amely ezeknek a kiküzdött természeti javaknak a további átalakításával élelmet készít, ruhát fon, házat épít, otthont ad az embereknek. Alkotó munka az, mely a természeti javak ilyen használhatóvá tételéhez értelmet nyújt, felvilágosításokat terjeszt, aztán az emberi gondolkodásnak és érzésnek a jóságát növeli, s az anyagi élet rendje fölött a lelki élet rendjét is létrehozza, az emberek otthont megtölti egymás megértésével és szeretetével. Az anyagi és szellemi élet összhangjának ebből az összehozatalából áll elő az embercsoportoknak, a népeknek, a nemzeteknek a földi sorsban való olyan elhelyezkedése, amelyben érezhetik, hogy Isten után maguknak köszönhetik létük fenntartását és folytonos javulását. Érezhetik, hogy nemcsak jelenüket szolgálják, hanem gyermekeik jövőjét is megalapozzák.

Az alkotó munkának ilyen nagyvonalú értelméhez képest szörnyű tragikum az, ha éppen a munka részesei, s éppen munkájuk révén, esítése útján kerülnek szembe egymással. Nem történhetik ez más okból, csak azért, mert a munkaeredmények nem tudják maradéktalanul megtalálni egymást, hanem közvetítések, mesterkéltségek szervezések, külön haszonhajtások útján visszatartások és felgyűjtések tárgyai lesznek, melyekből azok akarnak külön jobban megélni, akik tulajdonképpen semmi alkotó munkát nem végeznek. Ezek is az

ilyen feltartóztató és másoktól elvonó tevékenységgel és számításokkal szintén bizonyos munkát végeznek, sőt sokszor a leglázasabb tevékenységüknek mutatkoznak. Azonban ez a munka nem alkotó, nem az élet új szükségait új termeléssel kielégítő munka, hanem lényegében elvonása a mások alkotásának, s élődés a mások munkáján. Munkalátszat a munkának a természetből felövő teremtő lényeg helyett; szemképráztatás, mely csak növeli az emberi társadalom szövevényességében a zavart, megterveszti az egymás helyes értékelését, elhomályosítja az alkotó munkák egymással való vonatkozásának a felismerését.

Végig kell gondolnunk, hogy házánk tizenöt millió lakosából alkotó munkával aigha foglalkozik több, csak legfőlegb öt millió. A többi tíz millióban benne vannak a gyermekek, az öregek, a munkaképtelenek, akiket a családnak vagy egyéb közönségnek kell eltartania. Ezek iránt erkölcsi kötelességgel tartoznak a dolgozók, s így ezek munkanélküliségét nem lehet rosszalóan mérlegelni, hanem a dolgozók életének természetes terhéül kell venni. Sőt nem is teher ez, hanem a gyermekek tekintetében a jövő munkájának az utánpótlásáról való gondoskodás, az öregek tekintetében pedig a mult tapasztalati kincseinek a megbecsülése, a hála és szeretet, mely nélkül nem fejlődhetik ki a jóság egy társadalomban. Az ilyen eltartottaknak erkölcsi alapon megkövetelhető részesedési joguk van az alkotó munka eredményéből. De van a tíz millió munkanélküli között sok százezer olyan is, akinek csak munkalátszát a foglalkozása, de nincs alkotó munkája, s mégis bő részesedése van a mások igazi munkája eredményéből.

Meg kell szoknunk, hogy a munkalátszatok és az alkotó munka közötti különbséget elemezni és felismerni tudjuk. Egyértelmű ez az, hogy a munkának, mint új életjavak létrehozójának a jelentőségét megbecsüljük, viszont a munkaszínlelésben, a mások munkája föléltésére való tevékenységi lázban meglássuk az alkotó munka hiányát. Ezen a megkülönböztető ponton bizony a szellemi munka is kinos mérlegelés alá kerül és sok ugynevezett szellemi munkáról kell megállapítanunk, hogy lényegében véve nem egyéb széltolárnál, mert a társadalom életének semmi új értéket, semmi jobb elrendezést és megnyugvást nem tud hozni. Különösen megvan az egyes olyan szellemi tevékenységnek ez az értéktelensége, amely csak ar-

ra irányul, hogy a mások alkotó munkájából hogyan tudjon magának nyereségeket gyűjteni. Az ilyen alkotás nélküli munkának tulajdonítható legfőképpen az is, hogy a mezőgazdasági és ipari alkotó tevékenységek eredményeit mind nyereszkedés tárgyává teszik, s így ezzel a nyereszkedő közbeavatkozással nemcsak elválasztják egymástól, hanem szembe is állítják egymással. Holott a két munkaág között természeti törvényekből folyik a legszorosabb, a legszervezesebb egymásra utaltság.

A munkanélküli jövedelemnek ezt a kiképző vonalát, az alkotó munkák egymásba folyásának ezt a legbelsőbb akadályát ki kell küszöbölőnk nemzetközi társadalmunk szervezetéből. Nem kellene ehhez nagy társadalmi átalakulások, csak az a felismerés szükséges, hogy észrevegyük, valóság szerint lássuk, vajjon mi az alkotó munka, mi a mások élete javát is szolgáló munka. És sorakozas kell egymás mellé, hogy mindnyájan ilyen alkotó munkában egymás javára dolgozzunk és nem egymás ellenére. A pénz értékét már minálunk is, az új világalakulásért küzdő államokban is nem az állam aranykincse határozza meg, hanem hanem az, hogy az ország milyen alkotó munkát tud teljesíteni. A munkapénz már valósággá lett, tehát csak az alkotó munka lehet a nemzet társadalmának a gazdasági fenntartója, s nem az arany pénzben való dúslakodás. Ez a dúslakodás csak szegénységet, belső ellentéteket gyűjthet, egymásra való irigységeket, gyanakvásokat, gyűlölségeket támaszthat a dolgozók között. Végeredményben a nemzet alkotó munkaszervezetét zilálhatja széjjel, s vele a nemzet életgerincét törí össze.

Viszont az alkotó munka jelentőségének észrevevése, az abban való tevékenység vállalása, s így a munkaeredmények kölcsönös megbecsülése mindenkit összehoz természetes összetartásba. Ezzel kialakul a nemzet életének természetes szervezete is, mely úgy a háboruban, mint a háboru után egész népünket helytállóvá tudja tenni. A háboru után talán még nagyobb szükségünk lesz erre a helytállásra, hogy népünk minden rétege az alkotó munka rendjében megtalálja a maga biztonságát és boldogulását. Ez függ attól, ha most úgy a mezőgazdasági, mint az ipari árakat úgy összhangolják, hogy az egymásra utalt termelő ágak közül kiküszöböljék a nyereszkedést, kiküszöböljék a munkanélküli jövedelmekre törekvést, viszont minden alkotó munkát a maga életértéke szerint megbecsülnek.

Szebasztopol eltűnt a föld színéről!

Izjum és Kupjanszk meghódítása után újabb nagy bekerítő csata kezdődött

Magyar honvédek hőstetteit ismerteti a hadijelentés

Bernből jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraphe moszkvai jelentése szerint Petra katonai író, aki Szebasztopolba repült és onnan csütörtökön vizsdatért, kijelentette, hogy Szebasztopol nincs többé. A város egyetlen hatalmas romhalmazzá vált. Nagy tűz dühög a külvárosokban. A pusztító tüzeket csak a város központjában sikerült elfolytani. A német tüzérségi tűz felülmul minden méretet. Az orosz katonai író végül megjegyzi, hogy a mostani körülmények között Szebasztopol tarthatatlan.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a véderőfőparancsnokság közli Charkovtól délre sikeresen jártak a német és román csapatoknak az arcvonal megrövidítése céljából indított támadásai. Kupjanszk és Izjum városok elkeseredett utcai harcok során a szovjet csapatok birtokába kerültek. További támadások során körülzárták bolsevista erőscsoportokat, azok ellenállását megtörték és elkeseredett ütközetekben megsemmisítették, vagy foglyul ejtették. A légifegyverem a hadsereg támadásait harci, zuhanóbombázó és rombolórepülőgépek harcavetésével támogatta. Az ellenséges páncélos készületek, állások leküzdése során eddigi jelentések szerint bombatartalálattal több mint 70 páncélos megsemmisítették. Sok ellenséges üteget harc képtelenné tettek. Az ellenség utánpótlása ellen vállalkozásokban, több ezer löszszerrel és üzemanyaggal megrakott tehérgépkocsit

pusztítottunk el. Telitalálattal megsemmisítettük a páncélosvonatokat is, emeléken az ellenség a német és román csapatok előnyomulását akarta feltartóztatni. Német vadászok éjjeli és nappali vállalkozásokban ed-éjjel és nappali vállalkozásokban eselöltek.

Újabb nagy csata van kialakulóban a keleti fronton

A Pest írja: A londoni Exchange Telegraphe moszkvai tudósítója szerint a németektől elfoglalt Kupjanszkból kiindulva újabb nagy csata fejlődött ki, amelyben mindkét részből egyre nagyobb erőket vetnek harcba. A német csapatok különösen Izjum környékén értek el nagy sikereket. Egy másik jelentés szerint Szebasztopol egyetlen hatalmas romhalmaz.

Magyar honvédek hősi magatartását dicséri a magyar hadijelentés

A Magyar Távíratok Iroda jelenti: A szombati 8-ik számú hadijelentéssel kapcsolatban a következő tájékoztatást adták a Magyar Távíratok Irodának illetékes katonai helyről: A magyar arcvonallal szemben az ellenség folytatta védő állásainak kiépítését. A támadások csak helyi jellegűek voltak és azokat a magyar védelem könnyen visszautasította. Az ellenség repülőtevékenysége a magyar légvédelem hatásos elhárítása következtében csak igen nagy magasságban tudta végrehajtani. Éppen ezért hatástalan maradt. A légitámadások során a bolsevisták magyar nyelvű röpcédulákat szórtak állásainkra, ezeknek azonban csak derűt keltő hatásuk

volt. Katonáink tapasztalatai, melyet a szovjetföldön szereztek, meggyőzőbbek. A magyar csapatok harci szelleme változatlanul kiváló, amelyről a következő részletjelentések is tanuskodnak. Adler Mátyás szakaszvezető egy lóról leszállt huszárszakasz parancsnokhelyettese szakasz élén haláltmegvető bátorsággal irányította a harcot. A csapatparancsnok hősi halála után átvette a parancsnokságot, elfoglalta a kijelölt magaslatot és azt berendezte a védelemre. Huber Károly honvéd, az egyik szakasz hírvivője, a legerősebb ellenséges tüzérségi tűzben élete kockázatásával továbbította a parancsokat. Amikor a szakasz rohamra ment, az elsők között állt és ki-

tűntette magát harcban. Póhl József tizedes, az egyik páncéltörő ágyú irányzó embere két szovjet harcokosi közül az egyiket közel engedte és harc képtelenné tette, a másik harcokosra olyan hatásos tüzet indított, hogy az is kénytelen volt megszüntetni tüzelését. Kovács Endre főtüzer a szovjet harcokositámadás egyik hullámában két bolsevista harcokosit közel engedett, azokat kilötte és ezzel alapjában megingatta az ellenség harcokositámadását. Rauml-Steher János, az egyik tüzérezred hadapródormestere, ütegeinek tüzeit igen eredményesen vezette, majd amikor az ellenség rátört az

ütegre, géppisztollyal folytatta az eredményes harcot és visszaverte az ellenséget. Benkő Mihály szakaszvezető szakaszparancsnokának hősi halála után átvette a parancsnokságot és hosszú ideig védelmezte az állást a tülerővel szemben. Majd hat emberével rohamra ment és az ellenséget végleg legyűrte. Szolvágyi Ferenc tizedes rajparancsnok amikor egysége rohamra indult, elsőnek ért az ellenséges védőálláshoz és onnan az ellenséget végleg kiszorította. Varga József tizedes önként vállalkozott arra, hogy behatol az erdőbe és az ott tartózkodó orvlövészeketől az erdőt megtisztítja. Őt társával együtt már mélyen bent járt az erdőben, amikor géppisztolytűze kaptak. A tűzharcot felvette és az ellenséget leverte. Több fegyvert és robbanóanyagot zsákmányolt. Sándor Géza tizedes az ellenség által erős tüzérezredet több helyen elszakadt és azt megjavítani nem lehetett. Ekkor Sándor Géza önként jelentkezett és a tűz alatt tartott területre fekiúdt és a lövegfigyelők parancsait saját aknavető állásainkhoz továbbította. A hadseregparancsnok mindegyiküket a helyszínen vitézségi érdemmel tüntette ki.

Elbucsúztatta a főváros a szovjet frontra induló gyalogezredét

(MOT jelenti) Pénteken búcsúztatta el a főváros a harctérre induló gyalogezredét. A búcsúztatás a Kiszrákosi gyakorlóteréren folyt le. Homonay Tivadar főpolgármester búcsúztatta az ezredet. Amikor a legfelsőbb hadúr, a nemzetmentő és országgyarapító kormányzó urunk parancsára elindultak a becsület mezejére nemzeti létünkért harcolni, veletek lesz és mindenüvé elkísér az egész magyarság feltő szeretete, hűsége és soha el nem múló hálája. Ugy álltok előttem, mint az áldozatos hazaszereget példaképei, ti a külső fronton

vívjátok a győzelmes harcokat, mi itthon a belső fronton gondoskodunk rólatok és szereteteitekről, hogy boldog otthon találjatok, amikor visszatértek a végső diadal után. A főpolgármester búcsúztató beszéde után még Kispest és Pesterzsébet képviselői búcsúztatták a honvédeket, majd az Egyesült Női Tábortól a hölgytagjai cigarettát osztottak ki a honvédek között. A lélekemelő ünnepség után a csapatok díszmenetben vonultak el a hadtestparancsnok előtt.

Átmeneti időre 15 dekára csökkentik a kenyér fejadagját

Az Új Nemzedék írja: Hír szerint a Hivatalos Lap vasárnapi száma közli a kenyér és egyéb sütőipari termékek forgalombahozatalának módosításáról szóló kormányrendeletet, amely kimondja, hogy június 29-től augusztus 2-ig bezárólag a kenyérfejadag az eddigi 20 deka helyett 15

deka. A korlátozások a nehéz testi munkát végző pótfedadagját nem érinti. A kenyérváltójegyre a megváltozott fejadag mellett 3-szor 5 deka kenyéret szabad kiszolgáltatni. A vendéglőkben és kávéházakban váltójegyre 3 és fél deka kenyéret szabad kiszolgáltatni.

Debreceni nyomdászok látogatása Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Annakidején megírtuk, hogy a nagyváradai nyomdászok kétnapos pünkösdi kirándulást rendeztek Debrecenbe. Ez a kirándulás kitűnő alkalom volt a két város nyomdásztársadalmának baráti találkozására.

A látogatás visszaadására és a baráti közeledés elmélyítésére most a debreceni nyomdászok látogatnak el Nagyváradra hogy vasárnap és Péter Pál napján megtekintsék a várost, meglátogassák a Püspök- és Félix-fürdőt. A Nagyváradra érkező debreceni nyomdászokat

nemcsak kartarsaik, hanem az egész város közönsége meleg szeretettel szönti.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ugyeljen, mert minden tabletán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Apollo Filmszínházban
Csak 16 éven felülieknek
Karády Katalin és Páger Antal világfilmje
Hazajáró lélek

Belvárosi
Akegyelmes ur rokona
Szereplők: Mezey Mária, Simor E., Szilassy, Csontos, Somlay

A CASINOBAN Zsigray Juliánna modern filmregénye
Tóparti látomás
Főszereplők: Tolnay Klári, Simor Erzsé, Jávör Pál, Rajnay Gábor

Rommel csapatai folytatják az előnyomulást Egyiptomban

Hatalmas erővel támadt Rommel az angolokra. Charkovnál nagyobb bekerítő csata ért véget

(Róma.) (Stefani jelenti.) Az olasz főhadiszállás 759. közleménye: A tengelycsapatok az ellenséget visszanyomva folytatják előnyomulásukat kelet irányában. (MTI.)

(Berlin.) (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A szabasztopoli erődív keleti részén német és román csapatok kemény küzdelem után igen nehéz terepen több beépített magaslati állást birtokukba vettek. A Charkovtól délkeletre eső térségben német és román csapatok átkaroló támadása hatásosan támogatva a légierőtől, az ellenséges erők bekerítésére és megsemmisítésére vezetett. Az ellenség számára különösen nagy veszteségekkel járó harc folyamán 21.800 foglyot veszített. Több mint száz páncélost, 250 löveget, sok gyalogsági fegyvert, gépjárművet és mindenféle hadianyagot zsákmányoltunk, illetve semmisítettünk meg. A középső arcvonalszakasz mögötti területen egy gyaloghadosztály csapatai helyi harcokban kivetették az ellenséget több be-

épített állásából és elfoglaltak 118 kiserődöt. Nagy zsákmányt ejtettünk. Az ellenség ellentámadásait megghisítottuk. A volhovi arcvonalszakaszon a bekerített ellenséges erőcsoportokat eredményes támadásokkal kisebb egységekre tagoltuk. Megsemmisítésük folyamatban van. A légierő a finn tengerből felett végzett feldehítés során elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót és súlyosan megromgált két kisebb teherhajót. A légi-erő támadásai a Volga felső és középső folyása mentén épült hadfelszerelési művek ellen irányultak. Támadások célpontja volt a moszkvai vasútvonal is. Az ellenség 12. és 22. közt 468 repülőgépet veszített. Ugyanezen idő alatt a német légierő 47 gépet veszített keleten.

Észak-Afrikában a német és olasz csapatok tovább támadnak kelet felé. A péntekre virradó éjjel a brit légi-erő támadást hajtott végre Északnyugat-Németország partvidéke ellen. Bréma városában a polgári lakosságnak veszteségei voltak.

Izjum és Rosztov körül visszavonulnak a szovjet csapatok

(Berlin.) (NTI jelenti.) A pénteki hadijelentés kiegészítéséül közlik a NTI-vel: A német és román csapatok Charkovtól délre harcolnak. A június 22-én megindult nagyszabású támadás eredményes és annak során a bolsevisták rendkívül súlyos ember és hadianyag veszteséget szenvedtek. Szabasztopolnál a német és román csapatok a légierőtől támogatva nyomulnak előre és igen sok tábori állást, ellenállási fészket foglaltak el. Az arcvonal középső szakasza mögött folyó harcok során sikerült több beszívargott ellenséges köteléket megsemmisíteni. Különös jelentőséggel bírnak a bolsevistáknak repülőgépekben elszenvedett veszteségei.

Észak-Afrikában a német és olasz csapatok folytatják az előnyomulást kelet felé. A brit légierő a péntekre virradólag Bréma ellen végrehajtott támadása során a német légvédelem, haditengerészeti tüzérség, valamint az éjjeli vadászok a mintegy kétszáz gépből 52-öt lelőttek. (MTI.)

Stokholm. (Bu. Tud.) Szovjet részről beismerték a szovjet csapatok visszavonulását Izjum és Rosztov közt, mert az itteni állások északi szárnyát bekerítés fenyegeti.

(Bern.) (Bud. Tud.) A kairói hírszolgálat szerint az egyiptomi határon a harc valóságos versenyfutással

Az eseményekről pedig ezeket mondják:

„Rooseveltre kell bízni az egész angol birodalom védelmét”

(Buenos-Aires.) (Stefani jelenti.) Amerikai politikai körökben lázas izgalom uralkodik. Az angol-amerikai erők vereségei a szenátusban viharos vitát idéztek elő. Kellender szenátor követelte, hogy azonnal bízzák Rooseveltre a tengely elleni háború politikai és katonai vezetését. A legélesebb szavakkal vádolta Anglia tehetetlenségét. Követelte azt is, hogy

küldjenek amerikai csapatokat az angol birodalom minden veszélyeztetett pontjára. Churchill a csendes-óceáni haditanács ülésén mindent elkövetett, hogy megnyugtassa a kínai megbízottakat, akik azonnali erősítést követeltek. Elenkező esetben Kína cserbenhagyja a szövetségeseit. (MTI)

Tény, hogy a tengelyhatalmak katonai ereje állandóan növekszik

Genéből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint Newyorkból jelentik, a *Newyork Herald Tribune* többi között ezeket írja: Churchill amerikai látogatásáról: A szövetségesek pillanatnyi feszült katonai helyzete folytán elkerülhetetlen volt, hogy Churchill Roosevelttel megbeszéléseket folytasson. Tény, hogy a tengelyhatalmak katonai

ereje állandóan növekszik. Nem szabad elzárkóznunk az elől a tény elől, hogy a tengelyhatalmak libiai sikereinek nagyon komoly hatása lesz a szövetségesek hadászati terveire. Lehetséges, hogy a mostani csapás mellett egyáltalán le kell mondani a nyugat-európai második arcvonal létesítéséről.

Julius 4-én történelmi jelentőségű értekezlet ül össze Indiában

Bangkokból jelentik (MTI.) A NTI jelenti: Gandhi, Nehru és Azad legutóbbi megbeszélései és az indiai nemzeti tanács bangkoki határozata értelmében a kongresszus első bizottsága július 4-én történelmi jelentőségű értekezletre ül össze.

Milyen bájosak

az egészséges vidám gyermekek különösen, tisztán lehelletük üdeségét érezzük. A száj és a fogak ápolása éppen olyan fontos, mint a bőr. Szoktassuk tehát a gyermekeket már kora ifjúságtól kezdve rendszeres fogápoláshoz — mégpedig ODOL fogpéppel.

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Genéből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Washingtonból jelenti a *Newyork Times* washingtoni tudósítója: Rooseveltnek és Churchillnek a kongresszus vezető tagjaival folytatott megbeszéléseiről, valamint más megbeszéléseiről. Megbeszéléseik eredményéről a tudósító szerint Roosevelt és Churchill csendes-óceáni haditanács és a kongresszus vezető tagjai előtt ismertették az új stratégiájukra vonatkozó terveiket. Roosevelt és Churchill kifejezésre juttatták, hogy az új terv, úgy hiszik, meghozza a szövetségesek által óhajtott eredményt. A két államférfi — jegyzi meg a tudósító — „bátorító szavakban” általános áttekintést adott a hadihelyzetről. Churchill kijelentette, hogy nem fenyeget az a veszély, hogy Egyiptomot elveszítik. A szovjet hadseregek helyzetét „kielégítőnek” mondták. A Roosevelttel és Churchilllel folytatott értekezlet után a kongresszus tagjai között — a tudósító szerint — bizakodó volt a hangulat.

Indítványok várják Churchillt az alsóházban

Lisszabn. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint Londonból jelentik az alsóházban különféle indítványokat nyújtottak be a libiai hadműveletekkel és a brit hadsereg vereségeinek okaival kapcsolatban. Ugy tudják, hogy az alsóház tárgyalás alá veszi a cenzura ügyében benyújtott indítványt.

Kerékpárok
részletre is.
Alkatrészek-javítások
Pálffy KUHNE-lerakat
Mussolini-ter 16-a. Telefon: 15-24.

Könyvet, papírt, írószereket

Kőrösi János

új könyv- és papírkereskedésében

vásároljon. Előzékeny, pontos kiszolgálás. Nagyvárad. Rákóczi-ut, Széchenyi-tér sarok. Telefon: 30-04.

Választmányi értekezletet tartott az Erdélyi Párt munkásszakosztálya

Fegyelméletten és méltóságteljesen tárták fel panaszait a munkások

(Saját tud.) Pénteken este 7 óra körül tartotta meg első választmányi értekezletét az Erdélyi Párt munkásszakosztálya a Sal Ferenc-utcai székház nagytermében, amelyet zsufoláig megtöltött a megjelent munkásság. A választmányi értekezleten Szabó János képviselő, az N. M. K. nagyvárdi elnöke elnökölt s az emelvényen megjelentek dr. Paál Árpád főszervező képviselő, Soós Lajos, az Erdélyi Párt váradai tagozatának főtitkára, Boros Mihály N. M. K. elnök és az Erdélyi Párt vezetőségének több tagja.

Az értekezletet Szabó János elnök nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket, majd kifejtette, hogy bár elve az, hogy a munkásság lehetőleg ne politizáljon, mégis szükségét látja annak, hogy a munkásság olyan tényezők előtt tárja fel kívánságát, ahol remény van arra, hogy azt orvosolni lehessen. További szavaiban megemlítette, hogy a munkásságnak ragaszkodnia kell szerzett jogaihoz és azt, hogy amíg munkanélküli van, nem engedhető meg a túlórázás, amely végeredményben a nélkülözhető munkanélküli nyomorát növeli. Bejelentette, hogy a közüzemi munkások kérdésének ügye a legjobb úton halad és rövidesen rendezést nyer.

Szabó János köszöntötte a Hivatászervezet, Magánalkalmazottak Egyesülete és a Nemzeti Munkáközvetőségét. Közvetlen ezután megemlítette, hogy

a legerélyesebben követeli a hazafias munkásság a Népszava szociáldemokrata lap betiltását és a párt feloszlását.

Majd fokozottabb méretű tömörülésre szólította fel a munkásságot. Rátért azután az anyagellátás kérdésére és sajnálattal állapította meg, hogy egy-két erdélyi képviselő ki, hogy egyedül kilincsel a minisztériumokban ennek a fontos ügynek elintézésére.

A hadbavonultak hozzátartozóinak helyzete

Ezután Bodács Gyula, a Munkakamara titkára szólalt fel, bejelentve, hogy a bevonultak segélyezésére adott összeget valami módon emelni kellene. Kéri, hogy az Erdélyi Párt járjon közben az ügyben és találjon módot arra, hogy a munkaadók járuljanak hozzá a bevonultak támogatásához, mert ez a támogatás nagyban hozzájárul a belső front megerősítéséhez.

Megemlítette ezután, hogy a munkabérek megállapítása egyes esetekben a lehető legrendezetlenebb. A szállodai munkások bérügye egyáltalán nincs rendezve, ezek a munkások mos is borralalóbból élnek.

A felszólalásra Szabó János képviselő válaszolt, megemlítve, hogy a munkaadókhoz felhívással fordulnak, amelyben felkérlik arra, hogy minden kényszerítő körülmény nélkül, önként járuljanak hozzá ehhez az áldozathoz. Szól ez a felhívás különösen azokhoz a munkaadókhoz, akik a visszacsatolás óta az állam által nyújtott előnyöket élvezik. Hangsúlyozta, hogy a munkásság ragaszkodik a törvény által biztosított szabad-

ság igénybevételéhez, mert ehhez joga van, vagy pedig ha nélkülözhetetlen, követelje a szabadságért fizetése kétszerezését. A munkanélküli maradt iparos munkás legrosszabb esetben ne riadjon vissza még attól sem, ha kenyérrel a kapálással is kell megkeresnie, mert ezzel hazafias szolgálatot teljesít és a háborús helyzet olyan állapot, amikor rendkívüli körülmények befolyásolják a munkás helyzetét. é

Meg kell becsülni az öt millió magyar munkást

Ezután dr. Paál Árpád főszervező, képviselő emelkedett szólásra. Beszédében kifejezésre juttatta nagyrabecsülését Szabó János iránt, aki fáradságot nem ismerő munkával dolgozik a munkásság érdekeiért. Szavait többször hatalmas tapsviharszakította félbe, amikor megemlítette, hogy az ország 15 millió lakosa közül 5 millió a szó szoros értelmében vett dolgozó. A gazdának meg van munkája után a megfelelő anyagi elégtétele, de a munkásnak ezzel szemben elenyésző elienszolgál-

tatás jut a munkája után. Ezen segíteni kell. Onnan kell elfölnöni a különbözetet, ahol felesleg mutatkozik.

A nagy tetszéssel kísért beszéd után bejelentette, hogy hallani akarja a panaszokat, mert nem mint vendég vesz részt az értekezleten, hanem mint olyan ember, aki mindig érdeklődött a munkásság kérdéseiről.

Boros Mihály szakosztályi elnök számolt be ezután az eddigi munka eredményéről, felemlítve a közüzemi munkások bérrendezési ügyét, a munkás villamosbérlet, hadisegély, anyagellátás és több elrendezett és rendezés alatt álló kérdés ügyéről.

A következő felszólaló Lipik N. a munkások panaszát tette szóvá, kifejtve azt, hogy a munkaadók 70 százaléka nem teljesíti a minimális órabér díjazását és 54 munkanélküli iparos helyzetére nézve kért tanácsadást.

Szabó János az elhangzott panaszra a helyzetet kitűnően ismerő választ adott, megjegyezve, hogy a munkásegysületek nem tudnak minden esetben munkát is biztosítani és ezt egy öntudatos munkásnak tudnia kell.

A „Carmen cipőgyár munkásainak példaadása

Örvendetes tényként vette tudomásul az értekezlet, hogy a „Carmen” cipőgyár munkásai példaadó áldozatkésztséggel támogatják hadbavonult társaik hozzátartozóit.

Kövessy Gyula szólalt fel ezután, felemlítve a közellátási kérdéseket, követelve, hogy zsidó ne vásárolhassa ösze keresztény előtt a piaci árú és zsidó ne lépjen munkába akkor, amikor keresztény munkanélküli kenyér nélkül van. Sételmezte azt, hogy zsidóknál a keresztény leányok szolgálnak.

A felszólalások során a közéletmérés javítása érdekében hangzottak el kívánságok. Ezért Soós Lajos főtitkár, Szabó János és dr. Paál Árpád képviselőkkel meg fog jelenni az illetékesek előtt, kérve, hogy az jövőben

egyik városrészek között ne tegyenek különbséget.

Hemly József a zsír és a sertéshús kiszolgáltatása körüli panaszokat tette szóvá. Az elhangzott szavakra az értekezlet egyhangulag megköszönte az Erdélyi Párt főtitkárának bejelentését, amely szerint úgy ezt a kérdést, mint a tej és egyéb fontos közellátási kérdéseket szóvá teszik az illetékesek előtt.

Tekintettel az idő előrehaladtására, a további felszólalásokat az értekezlet elhalasztotta és elhatározta, hogy ezután minden hónapban megismétli az összejövetelt, ami a váradai munkások ügyét egy csoportban fogja közös megbeszélés tárgyává tenni.

P. Gy.

Erélyes rendszabályokat alkalmaz a polgármester a közellátási panaszok ügyében

Szombaton délelőtt Soós Lajos főtitkár és Szabó János képviselő felkeresték dr. Soós István polgármestert és előadták az Erdélyi Párt értekezletén elhangzott közellátási panaszokat. A polgármester kijelentette, hogy az élelmiszerjegyek kiosztásánál az össi-telep és a hegy lakóinak kikézésítése alkalomával kénytelen volt az ismert rendelkezést kiadni, mert a nagy távolság miatt a tisztviselők nem bírták volna idejében végrehajtani a kikézésítést.

A közellátás terén felmerülő hibák vagy panaszok ügyében a legszigorúbb rendszabályokat fogja alkalmazni a mulasztókkal szemben és ha konkrét

panaszok jutnak tudomására azokat kíméletlenül megtorolja. A városi pénzbeszédők ügyére azt a választ adta, hogy ez a kérdés elintézés alatt áll. Sajnos, a türelmetlen emberek magánlevelekben fordultak a minisztériumhoz, holott ez az eljárás csak közügyet zavarja. Kéri a munkásságot, hogy az ilyen eszközökhöz való folyamodástól tartózkodjék.

Az Erdélyi Párt vezetősége kéri a panaszoló lakosokat, hogy a bizonyítékokkal igazolt közellátási panaszokat a párt Sal Ferenc-utcai székházában adja le, hogy a további eljárásokat ebben az ügyben megtehesse.

FEGYVER belövésék, távcsőszerelesek javítás **LOVASZ I.** puskaműves Naadvárad, Damianich-utca 37. sz.

Atadták Bárdossy Lászlónak Szombathely diszpolgári oklevelét

Szombathelyről jelentik (MTL.): Pénteken adták át ünnepélyes keretek közt a városháza dísztermében a város diszpolgári oklevelét Bárdossy László ny. miniszterelnöknek. Grósz József megyéspüspök üdvözlésére Bárdossy László meleg szavakkal válaszolt. Hitvallást tett szülőföldje szeretetéről, majd megemlékezett arról, hogy holnap lesz egy éve, hogy háboruban állunk olyan két hatalom oldalán, amelyek jóvátételre vonatkozó igényeinket a kezdetől fogva elismerték. A hars egy új igaz, valóban a nemzetek békés együttműködésére létesült új világ kiépítésével végződik.

Magyar honvéd

Mindnyájunk szeméfnye, büszkesége és öröme. Mindnyájunk biztonsága és reménye. Az, aki körül nincs vita, visszavonás és akadékoskodás. Aki körül egyetért minden magyar, bármilyen nézete és véleménye legyen a nemzet követendő útjáról és céljáról.

Bárhol látjuk, bármilyen rangban — a legszürkébb kis bakától az aranyzsinóros tábornokig — szívünk hevesebben kezd dobogni és szeretnénk odamenni hozzá, hogy hangos szóval is kifejezzük szívünk örömét, büszkeségét. Amíg őt látjuk, addig nem ismerjük a félelmet. Amíg közöttünk vannak és amíg a frontokon kint virrasztanak álmunk felett, addig nem lehet baj, addig nyugodtan hajtjuk fejünket pihenőre.

A magyar honvédnek szenteljük ezt a mai napot. Ezen a napon övé minden gondolatunk, érette száll fel Isten trónusa elé minden imádságunk. Ez az egy érzés és gondolat hatja át ma a nemzet minden tagját és fűzi össze elszakíthatatlan szállal. Olyan egységet tud támasztani bennünk a magyar honvéd napja, mint semmi más.

Mit is adhatnánk ezen a napon a magyar honvédnek? Mivel örvendeztethetnénk meg? Mivel bizonyíthatnánk be legjobban, hogy valóban őszintén és fenntartás nélkül mellett állunk? Bizonyos, hogy nem a szépen hangzó szavakkal, nem az ígéretekkel, hanem egyedül méltó magartásunkkal, tetteinkkel. Mert a honvédek csak ezt a nyelvet értik.

A magyar honvéd hivatástudatának, képzettségének és ütőerejének mértékéhez mi nem tudunk hozzászólni. A magyar honvéd letette a legfelsőbb és legnehezebb vizsgákat az egész világ szemeláttára. Egyedül csak arról lehet szó, hogy a magunk tetteit hozzájuk mérjük és szegyenkezve megállapítjuk, hogy bizony nagyon sokszor méltatlanok vagyunk nagyságukhoz és kiválóságukhoz. Örökös panaszkodásunkkal, a kibúvók keresésével, a mindenki-e kötelező törvények, rendeletek, méltányossági kívánalmak elhanyagolásával valóságos torzképet adjuk honvédségünknek.

A magyar honvéd napja legyen tehát elsősorban alkalom annak a megfontolására, hogy nekünk, itthon levőknek minden tekintetben meg kell közelítenünk azt a magas nemzeti és erkölcsi színvonalat, amelyen honvédségünk áll.

Dr Haász István tábori püspök felszentelte a megújított vártemplomot

A város és a megye közönségének és a helyőrség áldozatkészségének köszönhető a szép templom megújítása

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt felemelő ünnepség volt a vár szász falai között. A teljesen megújított és a katolikus egyháznak ismét rendelkezésére bocsájtott vártemplomot szentelte fel dr. Haász István tábori püspök.

Mint ismeretes, ezt az eredetileg római katolikus templomot a román megszállás után görögkeleti templommá alakították át, de a felszabadítás után illetékes helyen mindjárt felvetették a gondolatot, hogy azt vissza kell adni hivatásának. A nehéz háborús viszonyok miatt azonban halasztást szenvedett az ügy, míg végre Barabás Balázs alezredes várparancsnok és Fischer Károly őrnagy várparancsnokhelyettes buzgósa és erélye lehetővé tette a templom újjépítését.

Mozgalom indult meg a helyőrség, a város és a vármegye törvényhatósága mellett a város és a megye egész közönsége kivette a részét az adakozásból.

Kik adakoztak a templomra

Dr. Hlatky Endre Nagyvárad főispánja és dr. Soós István polgármester, Nagyvárad város közönsége nevében Szent László-oltárképet. Dr. Czifra Kálmán Bihar vármegye főispánja és dr. vitéz körösnadányi Nadányi János alispán, Bihar vármegye közönsége nevében templomi nagy oszillár és fali karos villanylámpákat. Piko János városi főmérnök, Nagyvárad város nevében a Vár udvarán a templomhoz vezető utat karbahelyeztetette. Palsik Sándor főmérnök a tábori oltár tervét készítette és a munkálatokat személyesen irányította. Urbán János gazdasági tanácsnok a templom és tábori oltár felállítására virágokat és növényeket. Bazill Mihály városi Villanyművek igazgatója örökmécses villanylámpa felszereltetése. Kovács István vasesztérgályos mester saját tervezésű kovacsoltvas oltárdisz. Orsolya Zárda Főnöksége porfógo oltárterítő, két kisebb kalotaszegi terítő és örökmécses tartó. Biharmegyei Takarékpénztár 30 P. Magyar Általános Hitelbank Fiókja 30 P. Nagyvárad Takarékpénztár Rt. 30 P. Magyar Nemzeti Bank Fiókja 30 P. Pesti Magyar Ker. Bank Fiókja 30 P. Erdélyi Lezárt Bank Rt. 30 P. Andrányi Károly és Fia Rt. 30 P. Dreher Hagenmacher Sörgyár Rt. 30 P. Zakariás Andor Károly nagykereskedő 10 P. Dr. Schriffert Béla püsp. helynök 10 P. Latinszertartású Püspökség 20 P. Dr. Lindenberger János kanonok 6 drb nagy oltárgyertya. Hajnal József textilnagykereskedő 10 P. Cziller Imre nagykereskedő 10 P. Lakomcsik Lajos nagykereskedő 10 P. Ginzery Kálmán nagykereskedő 10 P. Tompa Ferenc majolika-porcellán nagykereskedő 10 P. Nemzeti könyv, papír és kesztyűkereskedés 5 P. Fonciere Általános Bizt. Intézet Vezérigazgatója 5 P. Haas Fülöp és Fiai Rt. fiókja 20 P. Péchy tükör- és üvegciszoloda 5 P. Pfaff kereskedő 2 P. Vitéz Akosffy Barnáné kis csipketerítő.

A templom átalakításának munkáját Palsik városi főmérnök vezette, az ünnepségre pedig Darabos Balázsné és Fischer Károlyné díszítette fel a templomot, amelynek közelében a várban lakó honvédek munkájával rövid idő alatt szép tábori oltár épült s ezzel lehetővé vált szabadtéri istentiszteletek tartása a vár udvarán.

A szentelés ünnepsége

A szentelés ünnepségére pontban tíz órakor érkeztek meg dr. Haász István tábori püspök és a helybeli katonai, egyházi és közigazgatási előkelőségek. A püspököt a vár kapujában a kis Fischer Ágnes, a vár parancsnokhelyettes leánya virágcsokorral és elfogadott, ked-

ves üdvözlőszavakkal fogadta. A püspök szeretetteljesen fogadta az üdvözlést, majd kíséretével a templomhoz vonult, amelynek küszöbén Tóth László tábori főlelkész rövid, színes beszédben kérte a püspököt, hogy szentelje fel a templomot. A püspök és papi segédlete erre a templomba lépett, az előkelőségek csoportja és a nagyközönség pedig a vár udvarán várta meg, hogy a templom külső megszentelése végbemenjen. A tábori oltár előtt már korábban felállt a kivezényelt díszszóda, a kadétskola énekharca és a katonai zenekar, valamint a vár egész legénysége.

A templom külső megszentelése után a közönség is belépett a templomba, ahol felemelő külsőségek között ment végbe a felszentelés szertartása.

Dr Haász István ünnepi beszéde

A templomot derűs, világos színekkel festették ki, ami különös ellentétben áll a vár komor hangulatával. Az oltár fölötti kép a sziklából forrást fakasztó Szent László királyt ábrázolja, a hajó jobboldalán sugárzóan szép Mária-szobor, baloldalt pedig a Megváltó szobra. A felszentelés szertartásának befejezése után a tábori főpásztor kíséretével és a közönséggel a várudvaron felállított tábori oltárhoz vonult s itt ment végbe az ünnepélyes szentmise, amelynek során dr. Haász István püspök magas-szárnyalású beszédet mondott.

— Boldogan jöttem el, — hogy Szent

László király napján a nagy magyar uralkodó tiszteletére emelt templomot felszenteljem. Három kötelességet teljesítek ezalkalommal.

— Először hálás köszönetet mondok azoknak, akik ennek a mai szép ünnepnek a megtartását lehetővé tették azzal, hogy a templom megújításának ügyét előmozdították. Köszönetet mondok a helyőrség tisztikarának, különösen a várparancsnoknak, a várparancsnokhelyettesnek, valamint a várparancsnok és a várparancsnokhelyettes feleségének, továbbá a város és a vármegye vezetőségének és közönségnek, végül a városi

főmérnök urnak is, de lelkes honvédeknek is, akik a templom megújításának és a tábori oltár felépítésének a munkájában résztvettek.

— A második kötelességem — folytatta beszédét, — hogy buzdítsalak honvédek, honvédek, ennek a vártemplomnak a különös szeretetére. A hősiességnek és áldozatkészségnek hármass forrása buzog itt. Az első az oltárképen megjelenő Szent László király példája. Ferrassátok a fegyvert a legvitézebb magyar király emlékéhez híven. A második forrás: itt láthatjátok a templomban Magyarország nagyasszonyának alakját, akinek első szent királyunk felajánlotta a hazát. Ennek a hazának a védelméért minden áldozatot meg kell hoznotok. A hősiesség harmadik forrása maga a hőök hőse, Jézus Krisztus, akinek szobra az oltártól balra áll. Ő nemcsak küzdött és imádkozott, hanem életét is feláldozta értünk. Az ő nagy áldozathozásából merítetek buzdítást akkor, amikor Istenért és a hazáért harcoltok.

— A harmadik kötelességem teljesítésekor tekintetem a távoli harcmezőkre irányul, ahol a mi dicső honvédekünk a németekkel és többi szövetségeseinkkel vállvetve küzdenek a legnagyobb világvészedelem ellen. Kérem az Istent, hogy fegyvereik minél hamarabb visszahassák ki a végső diadalt és minél hamarabb áldozzon le a kárhozát vörös csillaga.

A tábori mise a Himnusz eléneklésével fejeződött be s ezzel a vártemplom felszentelésének ünnepsége véget ért.

Vasárnap délelőtt lesz a zeneiskola műsoros évzárója

Nagyvárad thj. város zeneiskolája 1942. június hó 28-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Tisza Kálmán-évi Szilágyi Erzsébet Református Leánygimnáziumban tartja évzáró növendékhangversenyt.

A hangverseny műsora a következő: Alsó tagozat: 1. Diabelli: 4 kezes darab Joó Anikó, tanára: Garany Ágnes. 2. Senn zongoraiskolából Balics Mária. 3. Senn zongoraiskolából Oláh Pirokska. 4. Gurliitt: Bátran előre ifj. Dalló Gyula. 5. Kigyósi: Dallam, Molnár: Induló Wahl János. 6. Horváth: A kis kapitány Schneider György. 7. Desmierre: Dal Lőrinczy Hidikó. 8. Alessio: Menüett Berkes Olga. 9. Molnar: Szonatina Kaupert Kamilla

Középső tagozat: 10. Per Lasson: Crescendo Koch Mária. 11. Reinhold: Impromptu Heim Agnes. 12. Szerémi: Hegedűverseny (e moll) Hamza György. 13. Bartók: Tót legények tancsa és Este a székelyeknél Bayer György. 14. Liszt: Valse oubliée Rimanóczy Marietta. 15. Chopin: 3 ecossaises Bárcsony Zeuzsánna.

Felső tagozat: 16. Vivaldi: Concerto grosso 2 h-re Tóth Irén, Nagy Imre. 17. Beethoven: Szonáta (cisz moll) Leitner Mariana. 18. Lalo: Gordonkaverseny Varga Lajos. 19. Gardonyi: Marosszéki erdő Gyermekekára és zenekarra. 20. Himnusz. A hegedűsármok kíséri és az összkart vezényli Bayer György. A gordonkaszámot kíséri Leitner Marianna

(Az énektanzak növendékei a hangképzés befejezéséig nem szerepelhetnek).

A növendékeket Antal Ilona Szalay Stefánia, Bak László, Enekes Erzsébet, Kürti István és Horváth Károly oktatták.

Belépődíj nincs. A műsor ára 30 fill.

Magyarország a szovjet elleni háború első évfordulóján

Olasz lapok méltató cikkeket közöltek az évforduló alkalmával

Róma. (MTI) Az olasz lapok terjedelmes cikkekből emlékeznek meg Magyarország hadbalépésének első évfordulójáról. Az olasz lapok cikkei azzal a megállapítással zárnak, hogy a második háborús esztendő a magyar népet tömörségében a zászlók alatt vezet-

tők mögött találja. A magyar nemzet az elmúlt küzdelmes esztendőben tanúságát adta áldozatkészségének és az európai ügy iránti odaadásának. Ezzel ismét a legteljesebb mértékben méltóváltette magát a magyar nemzetre haruló történelmi hivatásra.

A magyar nép méltán büszke hős fiaira

Róma. (MTI) Stefani jelenti: Magyarország szombaton ünnepi háborúba való belépésének évfordulóját. Egy évvel ezelőtt szovjet repülőgépek gép fegyverrel lőttek egy magyar vonatra Körösmező—Budapest közti vonalon és bombázták Kassa városát. Ezek a támadások azonnal visszahatást keltenek a magyar népben. Június 27-én a magyar csapatok átlépték a szovjet határt, hogy eltávolítsák hazájuktól és

Európától a bolsevista veszélyt. Azóta a honvédség csapatai megszakítás nélkül folytatják győzelmes hadműveleteiket az európai civilizáció ellenfeleivel szemben. A háborubalépés első évfordulóján ott sorakoznak a magyarok zászlóik és vezetőik mögött. A magyar nép méltán büszke azokra a hatalmas sikerekre, amelyeket katonái értek. A magyar nemzet méltónak mutatkozott történelmi küldetéséhez.

Emléktáblát lepleztek le Kassán a szovjet támadás vértanuinak emlékére

Kassa. (MTI) Az elmúlt évi orosz bombatámadás alkalmával vértanu halált haltak emlékének megörökítésére Kassa városának közönsége emlékművet állított. A posta vértanui emléket a postapalota falában elhelyezett már-

ványtáblában örökítette meg. A két emlékművet ünnepélyes keretek közt leplezték le. Báró Schell Peter főispán és Pásztor Béla postafőtanácsos mondtak beszédet az emlékművek felavatása alkalmából.

Budapesti mechanikai cipőgyár gépszakmunkásokat

topplizót, klammerozót, faszegezőt, nagy gyakorlattal állandóra felvesz írásbeli ajánlatokat „Budapest 1615” feliglere ker Bloc-ner hirdetőbe. Budapest, IV. Városház-u. 10

A „Falu” Gazda és Földműves Szövetség köszönete lapunknak

Kaptuk az alábbi megtisztelő levelet:

Igen Tisztelt Főszerkesztő úr!
Visszatérve felejtetlenül szép és minden tekintetben kitűnően sikerült nagyváradi gazda- és szövetkezeti napunkról, nem mulaszthatjuk el hála-köszönetünket kifejezni Főszerkesztő úrnak és a bölcs vezetése alatt álló lap munkatársainak azért a megértő és szíves támogatásért, amellyel gazdagulásunk sikerét előmozdítani szívesek voltak.

Szövetségünk mindenkor a keresztény, nemzeti gondolat alapján állva törekszik előmozdítani a falu érdekeit s hogy nagyváradi gyűlésünkkel kapcsolatban hívó szavunk a gazdák-nál megértésre talált, abban Főszerkesztő úr nb. lapjával nagy mértékben segítségünkre volt.

Szíves támogatásáért ismételtén hála-köszönetet mondva, fogadja Főszerkesztő úr, őszinte nagyrabecsülésünket, amellyel vagyunk megkülönböztetett tisztelettel: Mayer János elnök, m. kir. titkos tanácsos, Dr Szekeres Mihály ügyvezető igazgató, m. kir. gazd. főtanácsos.

Fenti sorokat azzal vettük tudomásul, hogy a jövőben is készségesen állunk a magyar gazdatársadalom keresztény és nemzeti szellemében történő megmozdulásai mellett.

A Nagyváradi Római Katolikus Egyházközség Leánycsoportjai

A Ráskai Lea és a Szent Erzsébet Községek tagjai mély tisztelettel és szeretettel hívják meg f. hó 29-én, Péter és Pál napján délután 5—10 óra között, a Szociális Testvérek Otthonának (Pray György-utca 5.) kertjében rendezendő, táncal egybekötött jótékonycélu *fagyaltdélutánjukra*. A belépődíj, melyben a fagyalt ára is benne van: 2 pengő.

Kivonatos versenytár- gvalási hirdetmény

A MÁV kolozsvári üzletvezetősége 1942. évi július hó 15. határnappal nyilvános versenytárgyalást hirdet a Biharpüspöki állomással szemben levő régi vízzel telt kavicsbánya halternyésztésre alkalmas terület és annak halászati jogának bérbeadására.

A pályázathoz szükséges nyomtatványokat 2 P ellenében a kolozsvári MÁV üzletvezetőség (Magyar-u. 2. sz. II. em. 225. szoba) lehet beszerezni.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt vezető üzletvezetőség és MÁV oszlymérnökség Nagyvárad.

Kolozsvár, 1942. évi június hó 23-án.

Dr. Szecsey s. k.
üzletigazgató.

Befejeződött a lelkipásztori konferencia

A családok anyagi megalapozásának és erkölcsi megerősítésének kérdése az előadásokban

Budapestről jelentik: Az Actio Catholica által rendezett Országos Lelkipásztori Konferencia zárulása péntek délelőtt 9 órakor kezdődött a Középponti Katolikus Kör fehértermében dr. Glattfelder Gyula pápai trónálló, csanádi püspök elnöklésével. Az első előadó Kiss István egrí teológiai tanár volt, aki a család anyagi védelméről beszélt és arra mutatott rá, hogy a családvédelmi munkában a papságra, az egyházközségekre és katolikus szervezetekre elsőrangú feladatok várnak.

A karitatív megsegítés kevés, az organikus szociálpolitika állami feladat, a családok egzisztenciális felsegítésére azonban eredményesen lehet vállalkozni. A pápa szavai szerint ne várjunk mindent az államtól, tehát az egyének és közöletek tegyenek meg mindent, amire anyagi erejükből vállalkozhatnak.

P. Budalik Bertalan dominikánus

tartományfőnök „A házasság a gyónatószerben” címmel tartott előadást. A családi élet sok problémája közül kettőt ragadott ki: a házasság felbomlását és a gyermekáldás megakadályozását. Tekintettel erre a két egyént, nemzetet, egyházat egyaránt érintő kérdésre fejtette ki: Mit tehet a gyónatószer mint bíró, tanító, orvos és atya a gyónatószerben a családi élet védelmére és erősítésére.

Mindkét nagyhatású előadáshoz számos gyakorlati hozzászólás hangzott el, majd Shvoy Lajos székesfehérvári püspök tartott beszédet „Egységes A. C. munka a család védelmében” címmel. Rámutatott arra, hogy a kongresszusra az A. C. által kitűzött probléma nemcsak hitbuzgalmi, hanem társadalmi kérdés is. A megkezdett munkának eredménye azonban csak akkor lesz, ha minden katolikus erővel összefogunk a család védelmére. A családvédelmi munkájából ki kell venni a részét minden kato-

likus intézménynek és elsősorban a papságnak, hogy a házasság szentségét kiemelhesse a mai profanizáláshoz. Rámutatott azokra a módozatokra, amelyek a konferencián elhangzottak és hangoztatta, hogy a beteg korszakkal szemben teremtjük meg a jó emberek összefogását.

Glattfelder püspök elnöki zárószavában köszönetet mondott Székesfehérvári püspökének a nagyszabású összefogásért, az Actio Catholicának, elsősorban Mihalovics Zsigmondnak a konferencia megrendezéséért, az összes előadónak és tisztviselőnek, akiket kért, hogy a hallottak alapján kapcsolódjanak bele a családvédelmi — nemzetmentés munkájába. Pakocs Károly szatmári püspöki helytartó mondott köszönetet az elnöklő csanádi püspöknek és az előadóknak a tartalmas konferenciáért, amelyet a pápai és a magyar Himnusz hangjai fejeztek be.

Mit nyújtott nekem az iskola?

Egy végzett növendék vallomása a „Bottó Ferenc” háztartási iskoláról
Az évzáró ünnepen elmondotta: KATI ROZSA

Minden leánynak legszentebb vágya egy barátságos, meleg otthon, hogy ott boldog feleség, szerető édesanya és jó háziasszony lehessen. Fiatal leány lévén, ezek a vágyak bennem is élnek s éltek már két évvel ezelőtől is, ezért elhatároztam, hogy olyan iskolát keressék, ahol az édesanyai és háziasszonyi hivatásra elkészülhetek.

Egy újságicikk volt nagy problémám megoldója, így kerültem, tele életkedvvel és tanulniakarással a nagyváradi „Bottó Ferenc” háztartási és gazdasági iskolába. Most, amikor már csak néhány óra választ el attól a fájdalmas pillanattól, hogy, mint növendék, örökre búcsút mondjak ennek az iskolának, boldog meglepődéssel állapítom meg, hogy nem jártam ide hiába. Megkaptam mindazt, amit vártam és amit kapni akartam, mert ez az iskola igazán sokoldalú kiképzést nyújtott nekünk.

A legkevesebb tantárgy

Legkedvesebb tantárgyam s legjobban szívemhez kötött: a csecsemőápolás, nevelés, háztartás, kézimunka, no meg a konyha. Én, aki eddig soha sem mertem megfogni egy kis csecsemőt sem, most bármelyiket megfüröszténém és felöltözténém, mert a mi aranyos Mária nénink a csecsemőápolás minden csínját-bínját elsajátíttatta velünk, nem csupán csak elméletben, hanem gyakorlatban is. Ha valaki látott volna bennünket, amikor ezeken az órákon körülálltuk a kis fürdőkádát s ahogy felöltöztettük a szemléltető babát, azt hihetné volna, hogy igazi kisanyák állnak ott.

Nevelés órán a gyermek fizikai és szellemi nevelésével foglalkoztunk: megtanultuk, hogyan kell övni, védeni, szoktatni, oktatni gyermekeinket, hogy azok megállják helyüket, a sors keze bárhová vezesse őket. Megértettük az anyák nehéz feladatát, s meg azt, hogy melegszívű, igazi édesanya csak az lehet, aki anyai hivatását átérzi és átérti s többre becsüli azt a klubok és zeürok cigarettafüstös szórakozásánál. Hiszem, hogy azok a leányok, akik innen kikériknek s az Isten gyermekkel áldja meg

majd őket, szent hivatásuknak eleget is tesznek.

Nevelés órán keretében meglátogattuk az Orsolya Zárda óvodáját, játszóterünket az édes csöppsegekkel. Mondhatom, ez a délelőtti volt Váradon való tartózkodásom egyik legkedvesebb napja. Nevelés órához tartozik még a szociális munka is. Büszkén mondhatom, hogy abból is kivettük a részünket. Mária nénivel együtt ellátogattunk a szociális ügyosztályra, a zöldkeresztes egészségháza és szívesen könnyítettünk a zöldkeresztes nővérnek, hisz ezzel mi is tanulunk s igazán jólesett az orvosnő hála-mosolya.

„Egy nagy közösségbe tartozunk”

Valahogy egész nevelés órán alatt éreztem, hogy nemcsak arra tanítanak, hogyan kell majd gyermekeinket nevelni, hanem minket neveltek. Formáltak át egészen s olyan észrevétel nélkül, tervezés nélkül, hogy mire felocsudtunk, már mások lettünk. Mi úgy kerültünk ide, mint gondatlan leányok, nem tudtuk az élet titkát oldalairól semmit, vidáman éltünk magunkért; azt hittük, hogy mi körülöttünk forog az egész világ, minden miértünk van, hogy szebbé tegyék életünket s itt, a nevelés órán alatt, lassan eszméltünk fokozatosan arra, hogy mi tulajdonképpen egy nagy közösségbe tartozunk s ennek a közösségnek boldogsága, jóléte a mi boldogságunkat is kell, hogy jelentse s ezért minden egyénnek dolgoznia, fáradságnak kell. Így értettük meg a szociális gondolatot és munkásságát, ami áthatja nagyjaink szívét, lelkét, amikor felelősség és hívás hangzik el egymásután, a társadalom rétegeihez, hogy segítsenek a segítésre szorulókon.

Ez a gyönyörű feladat megértő viselkedésre talált lelkünkben, úgyannyira, hogy egyik kis barátnőmmel valóságos életszükségletünké vált egy szegény asszonyon való segítés, aki szíve alatt az új élettel teljesen támasz nélkül maradt, mert férjét szőlőtársa a hazája iránti kötelesség. Olyan örömmel mentünk érdeklődésben a szociális ügyosztályra,

hábaképzőbe, zöldkereszteshez, közélemzéshez. S amikor először álltunk a kis jövevény ágynál.

Erzsike néni, vagy ahogy mi neveztük, „Zsibet néni”, fáradságot nem kímélve, mosott, vasalt, pecsétet tisztított, szappant főzött velünk együtt a háztartás órán, mert hiszen egy leendő háziasszonynak erre is szüksége van. Pénztári és konyhanaplót készítettünk, buzgón törve fejünket, hogy vajon miképpen osszuk majd be férjünk jövedelmét, takarékosan és hogyan főzzünk izletesen, egészségi követelményeknek megfelelően, egyszerűen és főleg olcsón. Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy a konyhába milyen szívesen mentünk mindig, az volt a mi kis birodalmunk. Fehér köntényben és kendővel a fejünkön, (amit magunk készítettünk), boldogan sürgöttünk-forogtunk a munkasztal s a tűzhely körül. Egy negyed óra múlva sült-főtt minden s mire egyet ütött az óra, tálaltuk az izletes ebédet.

Közimunkaórán, kezünkben a nagy szabóollával, szabtuk a sok szép anyagot s addig rakosgattuk, fércelgettük, míg vagy egy szép ruha, csecsemőkelengye, kis játszórúha, kötényt nem kerekedett belőle. Ezért a tudományért Klári néninek jár köszönet. Személyzet nem tartott az iskola. Minek is lett volna, hiszen a szorgos leánykezek minden munkát elvégeztek. Főcélunk: a dolgozni akarás volt.

A kertben is szívesen dolgoztunk mindig. Megkértük a dolgozkező Erzsébet néni, aki a gazdaságtant tanítja, engedje meg, hogy nyári reggeleken 5 órakor mehesünk a kertbe. Ilyenkor vígnótázás és madárcsicsérgés mellett ültetünk, locsoltuk a palántákat, kapáltunk, gyomláltunk s mire más munkába indult, mi már szerszámokkal felszerelve igyekeztünk a megérdemelt reggelihez.

Egy kis ízelítőt adtam csupán iskolánk életéből, hisz sok lenne leírni mindent, de azt hiszem, ebből is meg lehetett érteni, hogy ez az iskola az, amelyik igazán életre neveli a magyar leányokat. Ajánlom minden leánytestvéremnek tövessék nyomdokainkat. Biztos vagyok benne, hogy nem fogják megbánni!

KORSZELLEM A MÉRLEGÉN

Irta: Polyák István

Ismét a korszellemet kárhoztatták olyan helyen, ahol egészen más dolgokról kellett volna beszélni. Kárhoztatták anélkül, hogy határozottan és világosan megmondották volna, mit értenek a korszellelem gyűjtőfogalma alatt. Néhány ürességtől kongó, hebehurgya megjegyzést hallottunk anélkül, hogy legalább a felszólaló vitakészségben, rutinjában kárpótlást kaphattunk volna a mondani-való silányságért. Egy rövid újságcikk néhány fejezetéből nem lehet tudományos értekezletet kovácsolni, de rövid megállapításokkal is felelni lehet ezekre a szüntelenül visszatérő és a legkülönböző formákban jelentkező gyanúsításokra, amelyek a korszellemet romboló társadalmi betegségnek tüntetik fel.

Mi is a korszellelem? Röviden: valamely kor társadalmi, politikai, gazdasági, kulturális életében jelentkező és önmaguk számára irányítást és vezetést követelő elvek és igazságok. Ma korszellelem társadalmi téren a közösségi gondolat és elv, politikai téren a nemzeti és népi gondolat túlsúlya, gazdasági téren a munka elsőbbsége és a szociális igazságosság igényének ösztönös, elemi jelentkezése, kulturális téren mindezek természetes foglalatja, irodalmi, művészi lecsapódása. Hogy a kereszténységet nem említettem a korszellelem jellemző alkotóelemei között, abból talán sokan arra gondolnak, hogy a korszellelem közismert képviselőinél nem látszik egészen tisztán a kereszténység komoly érvényesülése. Mégis azt kell mondanom, hogy az említett alkotóelemek összefoglalását a legmélyebb kereszténységnek nevezük, hiszen éppen a kereszténységet nem lehet a többi között egy alkotóelemnek tekinteni, hanem a többiek természetes szintézise.

Ez hát a korszellelem, amelyet a múltból korunkba tévedt, végzetesen leszerelt politikusok és egyéb kiválóságok kárhoztattak. Természetesen a ma korszellemeinek is van harcos megnyilatkozása, van benne jó adag tagadás, multtal való szembe fordulás, ez azonban könnyen érthető, hiszen lényeges pontjainak merő ellenkezőjével meg nem alkudhatott. A közösségi gondolat, a népi és nemzeti irány, a szociális igazságosság követelő törvénye a természettörvényeket romboló túlzóan egyoldalu individualizmus, a természetellenes nemzetköziség, egyéni és osztályliberalizmus ellen támadt és harcol ma is az ifjúság friss erejével. Az is természetes, hogy ez a harci készség a korszellelem képviselőinek jellegzetes tulajdonsága. Ezért azonban kárhoznati nem lehet, hiszen a másik oldalon is — bár öregeken, totyakosan — csörgetik a kardot. Harcos mivoltáért tehát nem érheti komoly, tárgyilagos bírálat a korszellemet.

Vajon az újdonság elegendő jogcím arra, hogy lesújtó ítéletet mondjunk róla? Semmiesetre sem. A liberalizmus, amelyet a nemzeti hagyományok címén védének öreg urak a mostani korszellemmel szemben, szintén korszellelem volt egykor, újdonság — sokkal merészebb és forradalmibb, mint a nemzeti, szociális, népi és keresztény gondolat. A liberalizmus önmagáért való forradalom volt

nemcsak a rendi megkötöttségek ellen, hanem az élet mélyén rejtőző és ható természettörvények, igazságok, tehát a legigazibb értelemben vett kereszténység ellen is. Káros, nagyon sokat romboló és ártó korszellelem volt, amely történetbölcselőink (Schütz, Blazovich) szerint elszakította a nemzetet a szentistváni alapoktól. Hogyan mernek hát álgálni éppen ennek a liberálizmusnak elharcosai az ellen a nemzedék ellen, amely az elkövetett súlyos hibákat igyekszik jóvátenni legalább utódai számára? Hogyan mernek megtámadni egy politikai, gazdasági, kulturális áramlatot, amely a napi politika eseményein túl a természeti törvények mély és biztos alapjaira akarja felépíteni az egyesek és a közösség életét?

Lehet, hogy a korszellemben idegen behatást, utánzást látnak és ez bősíti fel őket. Nem érv gyanánt hozzuk fel, csak úgy megemlítjük, hogy a liberálizmust nem Árpád vezér hozta tájainkra, de még Szent István törvényeiben, az Aranybullában sem található. Tudomá-

Bikszád-nyógyfürdő (Szatmár megye)

Teljesen átalakítva. Junius 28-án megnyílik!
 Gyomor, vese, bél, hollyagbajok és mindenféle hurutos megbetegedések gyógyhelye. Ivókúra, meleg ásványvízes és szénsavas fürdők, Inhalatorium. Tiszta szobák. Diétás konyha. Felvilágosítást nyújt a Fürdőigazgatóság Bikszád-fürdő.

sunk szerint angol-zsidó találmány volt, legalább is az a fajtája, amelyet reánk szabadítottak. Ezenfelül azonban óriási tévedés elzárkózni értékek, igazságok elől csak azért, mert mások előbb találták meg és vitték át a gyakorlatba. A korszellemben azonban tiltakozik az ellen, hogy valamely nemzet saját színeire fesse meg és ezen a címen jogot formáljon mások iránt való kerekedésre. Igaz, hogy a korszellemben minden nemzetnél más megvalósulási útjai vannak, úgyszintén mások a hibái, kinövései, eltorzulásai is. De éppen ez az, ami nem tartozik a korszellembel. A korszellemet csak úgy szabad mérlegelni és bírálni, hogy az örök igazságok mennyire hatják és járják át. Azért ha új is valamely korszellemben, értékét és jóságát a benne érvényesülő örökijű igazságok határozzák meg. A liberálizmus sohasem tarthatott erre igényt, mert lényegét a tagadás adta meg. A kereszténység örök igazságait és értékeit rombolta, tagadta mindig és tagadja ma is.

Hogy másoknál hogyan jelentkezik a korszellemben, a nemzeti és szociális gondolat, a népiség felfogása, az nem jelenti azt, hogy mi, Szent István, Szent László népe a magunk számára, de talán más nemzetek okulására is, nem a legmélyebb keresztény igazságok alapján szívjuk magunkba és éljük történelmi valóságunkat. Ha mások a kereszténység kérdésében helytelen útra tévedtek, ez még jobban kell, hogy sarkalljon bennünket a korszellemben helyes megvilágítására. Furcsa azonban, hogy a liberálizmus lovagjai csapnak fel a kereszténységre, a nemzeti értékek védelmezőire, amikor éppen meggyződésük címén ezeknek legnagyobb, legveszedelmesebb ellenségei. Furcsa dolog az, amikor az ördög a sátánnal veszekszik.

Jó lenne tehát a korszellemben békét hagyni. Jó lenne üres kardcsörtetéssel nem zavarni a korszellemben helyes, egészséges, alulról megindult és vezetőkörökben értékelt és helyesen irányított megnyilvánulásait nem akadályozni.

Várad és a szellemi decentralizáció

Derülötással kell dolgozni városunk érdekében

Ha Pesten vagy Kolozsvárt vagyok, egyformán fáj nekem Várad. A fővárosban, a magyar élet fókuszában érzem Várad sugárkéveket gyűjteni képtelen gyengeségét, Kolozsvárt a töröktől, hajduktól, német és orosz gencráisoktól meggyötört városom hagyományokban szegény voltát. Felsőhajtok és gondolatban megsimogatott árva kis múzeumunk törmelékéi közt az Anjou-liliomot. Milyen gazdag hagyományokat rombolt szét a török, milyen nagy kulturhivatást temetett be az idő. Milyen más volt itt az élet, mikor Nagy Lajos királyunk leánya, Anjou Mária, tartotta itt névnapiját 1387-ben. Milyen más volt Várad fénye és súlya a magyar élethez, mikor Olaszi utcáin és terein Püspöki felől a Német-Római Szent Birodalom császára 1412-ben Jazello Ulászló lengyel királyllyal vonult be Scolari András püspök városába, és a fennfent fölhaladt a szent király katedrális felé. Eszünkbe jut-e Várad eltemetett ragyogása, ha városunk dísztermének Bihari-képe nézünk, amely ezt a jelenetet állítja tánácstagjaink elé? Mintegy szüntelen intelem ez a kép: Várad múltja kötelez Váradnak meg kell találnia hivatását.

Bihar fővárosának bokros és sürgöstenivalói vannak. Nemesak az elmúlt huszonkét év elvesztett idejét kell minden téren meefeszített munkával pótolni. Az 1919 előtti évek még ma is feltörő idegen szellemi és gazdasági mozsarait kell magyar lélekkel és kézzel virágos kertté varázsolni. Gazdasági és magyar népiség-mozgalmi feladatai vannak, de múltja szellemi hivatásra is kötelezi. Nagyobb szellemi életű városok közelében. Debrecen, Kolozsvár, Szeged háromszögébe ékelve, mi lehet a mi szenvedésekben megkopott városunk hivatása?

Sok szó esik ma szellemi decentralizációról. A magyar szellemi élet hivatalos örhélyéről a kultuszminiszter is hangsúlyozta az egyes vidéki szellemi gócek fontosságát. Ezek a gócek természetesen az egyetemek mellett mű-

köddő tudományos intézetekhez kapcsolódnak. Így Kolozsvár az Erdélyi Tudományos Intézettel Erdély kulturgócpontja, Szeged az alföldi, Debrecen a tiszántuli. Pécs a dunántúli szellemi vártá. Váradnak ebből a szempontból is nehéz a szerepe. Huszonhétosztendős közelmúltja szellemileg Kolozsvárhoz és Erdélyhez kapcsolta, nyugati vidéke Debrecen hatókörébe esett. Nagy múltja önálló hivatást sugall, jelenlegi erőviszonyai óvatosságra intenek.

A múlttal szemben nagy erővesztéssel indul városunk a vidéki központok szellemi tornájára. Évszázados királyi katolikus jogakadémiáját elvesztette. Megszűnt a főiskola, amely a budapesti jogász karnak kiváló bírákat, ügyészeket adott. Ez a tény nagyon meghatározza Várad szellemi életét. Nincsenek tudós professzorok, akik magas társadalmi állásban és anyagi függetlenségben Várad szellemi hivatását munkálhatnák. De a jogászfutást is elvesztettük, mely lelkesedni és komoly időkből dolgozni, szellemi szomjúságot és igényeket tudott mutatni. Hittudományi főiskolánk ma is van, de a papi életre elvonultan előkészítő szeminárium természetesen nem élhet a szellemi élet zajában. Várad hivatásának munkásai tehát szellemi pályán dolgozó középosztályunk férfiai kell, hogy legyenek. Iróink, Szigligeti Társaságunk tagjai, művelt tisztviselők, papok orvosok, mérnökök, újságírók, ügyvédek, tanítók, tanárok. S mivel a fölsoroltak a nemzet verejtékező munkásai, nem várhatjuk azt, hogy Várad a főntebb említett nagy vidéki központok sorába lépjen. Ne kedvetlenítsen ez senkit el. Erőink számbavétele még nem lemondás a hiva-

tástudatról. Biharországnak szüksége van szellemi fókuszra, amely minden igaz magyar kincset magába gyűjt és sugározza Szatmár, Szilágy, Szalonta és — reméljük — Arad felé. Ebben találtam meg más városok fényének oszillogásában Várad hivatását. Hiszen földrajzi helyzete is így dönti el szerepét: Pestről Kolozsvárra Váradon át vezet az út és aki a kincses városból a fővárosba igyekszik, Váradon halad át. Debrecen csak egy ugrás tőlünk s ez a háromszög már vetületeket ad Szilágy, Szatmár, Szalonta, Érmellék felé. Várad mindig fogékony volt a szellemi kincsek iránt. A főváros életének minden rezdülése hatott Váradon és a húszévesek nemzedéke, amely ma mindenütt ott van hivatalban, műtőasztalnál, oltár előtt és katedrán Kolozsvárt, Debrecenben és Szegeden tanult és ma is oda zárandókol elűkkadton élményért. Tartsuk tudatosan számon mind e szellemi központok értékeit tudományban, művészetben, irodalomban, közösségi, népi hivatástudatban. Gyűjtjük a várad fókuszba önmagunkon keresztül a magyar élet minden fényét és sugározzuk azt városunkra, Biharra és a távolabbi környékre. Hivatás ez, mai és magyar, ha nem is az elsőszülött dédelgetett vidéki központok hivatása. Higyjünk abban, hogy a több fényben tisztábban fogunk látni, éledni és melegedni fogunk s ki tudja ebben a fényesedő, melegebb szellemi életben milyen új lángok gyúlhatnak még ki. Mindenesetre több lesz a remény rá, mintha hozzánk és multunkhoz nem méltó lemondó borúlátással trespédünk és panaszkodunk.

Tátray Barnabás.

Cserépkályhák
 Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy
 Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18
 fók melege lesz.
TESA cserépkályha lerakal
 Szilágyi Dezső-u. 3.
 Telefon: 33-66, 31-96.

A háztartáshoz vásároljunk mindentéle **fűszer-, csemege-**
 árut, cukorkát, gyümölcsöt, háztartási cikket
Molnár Imre új letében
 Rákóczi-ut 4.
 friss narancs érkezett. Hatóságilag kijelölt cukor, liszt, rizs elosztó.

Avassuk nemzeti ünnepé Szent László király napját

Irta: kecskeméti Pethes László dr.

Az Egyház az egész világon június 27-én ünnepli Szent László királyunk napját. Ezen a napon a világ minden katolikus templomában róla szól a szentmise, a papok zsoltosmája. Az egész világon felfigyelnek ezen a napon nemzetünk, ősi kereszténységünk dicsőségesen ragyogó csillagára, Szent László királyra. Azért a nyomatékos kérés erejével közöljük dr. Pethes László javaslatát szent királyunk ünnepnapjának felmagasztalására.

„Ádvezlégység kegyelmes szent László király, Magyarországnak édes ótalma, Szent királyok közt drágalátos gyöngy, Csillagok közt fényességes csillag”

énekelték rajongva, lekesedéssel évszázadokon át őseink.

S valóban még az Egyháznak sem volt olyna szentje, akit a magyarság oly rajongással, szeretettel övezett volna körül, mint Őt. Őt honalapító Árpád Apánk egyenes leszármazójának és már Szent István idejében — az ősi magyar jog szerint — a királyi trón legitím örökösének Vászolyinak — az ő Tatóny nemzetségéből feleségétől született — unokáját, a „bajnok” Szár Béla király fiát: Lászlót.

Neve hallatára felragyogott minden magyarok arca. Ő az, aki rövid 18 éves uralkodása alatt (1077—95) úgy területre, mint hatalomra, valamint kimondott „nemzeti” jellegre is nagyvágta Magyarországot. S itt külön hangsúlyozni kell a „nemzeti” jelzőt, mert ő az, aki a Szent Istvánnak, Péternek és Salamonnak terhére rótt német császári barátságra — amit akkor egynek vettek a kereszténységgel, — teljesen rácafolta. A Szent István által behozott kereszténységet és királyságot ugyanis idegennek és különösen németnek tekintették volt őseink, hisz a keresztény papok az időben mind idegenek s főleg németek voltak. Még a királyi udvar is tele volt az idegen királyokkal bejött mindenféle előkelő s kevésbé előkelő u. n. „lézengő” Ritterekkel, lovagokkal, akik a királyi udvarban uralkodni s a magyaroknak parancsolni akartak.

Ez állapotnak Szent László vetett véget. Szent László már herceg korában a nemzet bálványozott vezére s legendás hőse. Azzá tették őt a császár hűbérese: Salamon király ellen, majd pedig a besenyőkés úzok (feketekunok) ellen folytatott harcai.

Szent László

— Géza bátyja halála után — se császárt, se pápát nem kérdezve, Magyarország királyává koronáztatja magát, jelezve e tényével, hogy Magyarország mindenkitől független királyság és önálló ország! Amidőn pedig IV. Henrik császár és VII. Gergely pápa közt kitört investitúra harcban Szent László nyíltan a pápa mellé állt — kiviláglott, miszerint más a faj s más a vallás és hogy a „keresztény” s a „német” nem egy és hogy lehet valaki keresztény s valódi szent anélkül, hogy németnek kellene lennie!

László szép, daliás férfi, aki váltót, kezdve másfél fejfel magaslak ki alattvalói közül. „Gyönyörű ábrázatu, erős karu, oroszlanizmú” ifju, aki Cserhalomnál az első rohamban sajátkezüleg négyet vág le csatabárdjával a leg-erősebb feketekunok közül és a magyar lányt ragadó kunt lenyilazza. Király korában pedig a másodsor is beütött kunok fejedelmét Ákost, a csatában saját kezével öli meg.

Árpád hon-„alapító”, míg László — Hóman Bálint „magyar bibliája” (Magyar Történet) szerint is — az ország „megalapítója”. S amit Szent László király már nem tudott befejezni s kiépíteni — az ország politikai s egyházi megszervezését — azt befejezte, kiépítette Szent László.

Első királyaink közül, aki felismerte Hazánk geopolitikai helyzetét, hogy itt Európa közepén — a nyugati német-római és a kelet-római, bizánci császárság között, mint önálló s független ország — csak akkor állhatunk meg és fenn, ha mi is nagyhatalmi politikát folytatunk.

Az ő lánglelkű zsenialitását példázza Hazánk akkori lakatlan területeinek a benépesítése. Ő telepíti be az ország északnyugati területére s a Zólyomi-erdőség vidékeire jobbágyokul a Morva s Odera forrásvidékéről az u. n. „fehér-horvát”-okat, magyarul a mai tótok (s nem szlovákok) elődeit. Ugyancsak ő telepíti be 1091-ben az előbb a bihari várat feldúló s óriás zsákmánnyal az országból délfelé kivonuló, de a Temes vizénél általa leverte és körülzárt úzokat (fekete kunokat) a mai jászok első részét a Tarna-, Zagyva-folyók vidékére. S ezt követi pár év múlva az Ákos fejedelmük alatt harmadszor betört fekete-kunoknak leverése s ugyanoda való letelepítése. Ezeket azonban mint rokon turáni fajú népeket az ősi magyarsággal vette egyenrangúkká s mindössze csak véradót kívánt tőlük. (Háboru esetén minden jászok tartozik hadbaszállni!)

Geopolitika

zsenialitását példázza az is hogy ráeszmél arra, miszerint a tengernek-küli ország olyan, mint egy ajtó s ablak nélküli ház, ezért Ilona testvérhuga (Zvojnimir horvát király özvegye) joga címén 1091-ben — leverve a horvát lázadókat — koronájához kapcsolja az akkor még a Szávan elül — az adriai tengerig — elterült Horvátországot. (Szomorú, hogy a helyett, hogy ennek most 850 éves jubileumát ünnepelnék, a horvátok épp egy éve szakadtak el Szent László birodalmától.)

Szent, akinek váradi sírjához zarándokolnak az igazságot keresők és a betegek s ott — csoda folytán — igazságot, illetve gyógyulást nyernek. De zarándokolnak utána következő királyaink (s még külföldi uralkodók így pl. Nagy Lajos lányának, Hedvig királynőnek férje: Ulászló lengyel király) is, hogy sírjánál nagy lelketől átszellemüljenek és méltók lehessenek az ő szellemében való uralkodásra. Sőt vannak királyaink akik még halál posztumában is az ő lábánál akar nek megnihenni. (Kun László, Mária, Zsigmond, a német-római császár. Kiváló államférfi s kormányzó-hatóság aki hőrességével „mindig az Isten féltelmét tartá szem előtt és minden ítéletében a könyörület szelidségével élt vala, enyhítvén a törvény ke-

ményességét”. (Ezt példázza Salamon unokatestvérével szemben való eljárása is.)

Szent László az, aki már korábban rendezte a zsidókérdést is. Megtiltja, hogy zsidó keresztény lányt nőül vegyen avagy keresztény szolgát tartasson. A zsidó kereskedelem elhatalmasodása ellen pedig szombati napra helyezi a vásárokat.

Igazi nemzeti uralkodó, ki az akkori hűbéres rendszerű Európában, ahol még a fejedelem maga az állam s már nem a saját hanem a nemzet érdekét képviseli. S amidőn VII. Gergely pápa IV. Henrik német császárt 1088-ban exkommunikálja s erre a rémet rendek Szent Lászlót választják meg császárnakul, a választást nem fogadja el. S „elnem ment egy tapodtat sem, mert csak magyar akart lenni!”

Híre-neve

bejárja az akkor ismert egész világot és kevéssel halála előtt a spanyol, francia s angol királyok követői jelennek meg nála s felkérlik a Szent-öldre induló, akkor szervező-ede kereszteshad vezetésére.

Igazi hős és középkori nagykirály, akiknek kérésére a nemzeti ügyért folytatott harcaiban csodákat tesz a Magyarok Istene s szomjazó katonai király csatabárdja ütésére vizet fakaszt a sziklából Cserhalomnál, avagy éhező serege számára Gyöngyösön le Jászárokszállásig tejje változtatja a Gyöngyöspatak vizét, másutt — Tordán — sziklát repeszt ketté.

Évszázadokon át nem is volt nagyobb és nemzetibb királya Hazánk-nak SzentLászlónál, akit a nemzet s szősoros értelmében bálványozott. „Szent Lászlót Nagy Lajos minden ő előtte élt magyarországi királyoknál — Szent Istvánnal is — nagyobbra becsülte; ezért a magyarországi aranyakra a Szent László képét verette, melyet a következő királyok is meghagytak egész Rudolfigig” (1576—1608).

Hadvezéri s uralkodói cselekedeteiben már életében túlvilági tényezők közreműködését vélték felismerni. Ezt tanúsítja az általa alapított Nagyvárad szab. kir. városának címere, amelyben az erős Szent Lászlót jelképező koronás oroszlánnak mennyből alászállott angyal nyújtja át az arany csatabárdot. Népe már életében nemzeti szentnek tekintette s tisztelte s ezt realizálta 1192-ben hivatalos szentté avatása. Az ország keleti részeinek s a későbbi Erdélynek már régóta védőszentje.

Ily kiváló férfit csak az Ethele nagy királytól származó Árpád-ház, a középkor legelőkelőbb és legtehetségebb uralkodó családjá termelhetett ki magából, de aki egyben megszemélyesítője, inkarnációja volt az erőstől duzzadó harcos ősmagyar katonatípusnak.

Szentséges László! Urunk Királyunk! ki ott székelsz immár nagyőseiddel a magas Egekben születésed 900 éves és szentté avatásod 750 esztendősd tordulója alkalmából tekints le trónusodról szegény, sokat szenvedett magyar nemzetedre. Harcba áll a néped

most is. A Te régi, általunk eltöközt hatalmas birodalmad viszszaállításáért harcolunk. Most a háboru közepén Hozzád tohászko-dunk. Oh! Bocsáss meg nekünk. Jöjj és segíts! Suhogtasd meg csatabárdodat pogányból is pogányabb ellenségeink felett. Csapj le rájuk. Rontsd meg hadaikat.

Tégy ismét csodát. S a Te régi volt dicső, szép, nagy országodat — a Magas Tátrától a kék Adriáig s Pozsony városától egész Orsováig — oh! add még vissza nekünk!

Mint téköző fiu, úgy állunk Nagykirályunk nagy leke s szelleme előtt! Érezzük azt a mulasztást, amit az utóbbi évszázadok alatt, de különösen a jelenkorban Vele szemben elkövet-tünk

A két nagy Hunyadink mellett az egyetlen hatalmas, igazi katona-királyunk! Évszázadokon át tündöklött a fénye, miként — az 1390-től 1600-ig a váradi székesegyház előtt állt — régi lovasszobra.

Napjainkban pedig az ország jőformán tudomást sem vesz róla. Váradi kis gyalogszobrárt a románok a Szent László-térről elvitették. — Másutt pedig az egész országban még csak szobra sincs a legnagyobb magyar katona királynak. Születésének 900 éves fordulója is ez esztendőben van. Erről sem emlékezik meg az ország, sem szentté avatásának 750-ik évéről.

Nagyvárad

városé az érdem, hogy megtörte most e közönyt s a f. hó 3-ától 10-éig tartott Szent László ünnepi héttel felrúzta letargiájából a nemzetet s ugyanekkor elhatározta, hogy régi hatalmas méretében felállítja újra Szent László király lovasszobrárt. Ezzel Nagyvárad eleget is tett és tesz nagy alapítója emlékének.

Hátra van azonban még az ország és az egész nemzet, melynek hasonlóképpen le kell rónia kegyeletét a hős vitéz nagy katona-király iránt. Különösen napjainkban van erre szükség, amidőn élet-halál harcunkat vívjuk, amidőn nemzetünk léte, vagy nemléte forog kockán. E létért való küzdelemben pedig első a katona. a Hazáért küzdő hős. Ennek a hősnek, ennek a katonának kell — az Idők végtelenségéig fennmaradó — örök emléket állítani Szent László királyban s ő általa!

Javaslatunk a következő:

Kérjük a magas Királyi Kormányt, terjeszsen törvényjavaslatot az Országgyűlés elé.

1. Szent László király napjának, június 27-ének Szent István király napjához hasonló nemzeti ünnepé való nyilvánítása iránt;

2. mondja ki e törvény, hogy a) az 1 és 2 pengős pénzeink Szent László király képevel díszítessenek;

b) „hősök napja”-ul a jövőben Szent László király nemzeti ünnepé — június 27-e — szenteltessék;

c) az egyetemek, fő és középis-kolák évadja a jövőben Szent László király ünnepén záruljon s június 27-én legyen azok évzáró ünnepélye;

d) a Ludovika Akadémia az új tisztek felavatsáa a jövőben Szent László király nemzeti ünnepén — június 27-én — történnék.

Kávéházakban és vendéglőkben kérle a MAGYAR LAPOK-at.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKELYI ÚT 12. SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Aratási szerződés

került éppen a napokban véletlenül a kezembe, amelyet az egyik alföldi gazda kötött aratásra elszegődöttetett részeseivel. Elmondja a szerződés szépen sorjában, hogy mit tartoznak elvégezni az aratómunkások s ezért mit ad nekik cserébe a gazda. Amint végigjuttattam a körülményes, minden apróságra kiterjedő szerződési pontokat egyszerre megütötte szememet a szerződés legeslegutolsó pontja, amely emígyen szólt: „A szérűn pedig a káromkodás szigorúan tilos”. — Egyszerű alföldi gazda kötötte a szerződést még egyszerűbb, nincstelen gazdatisárral s éppen ezért szebb, értékesebb, az aratási szerződésnek ez az utolsó pontja minden hivatalos és nemhivatalos propagandánál, amely a káromkodás ellen országsszerte nagy erővel folyik. „A káromkodó ember Isten haragját vonja Magyarországra”. A civis városnak, Debrecennek villamosaiban olvastam ezt a figyelmeztető felírást s most, hogy az aratási szerződés utolsó pontján gondolkodom, olyan jól esik látnom azt, hogy alföldi gazdánál a maguk egyszerűségében is megértik, hogy akkor, amikor Isten áldását, az aratásra érett kenyeret, életet adó búzakaralászatokat takarítják be: halálos véték azt az Uristent káromolni, Aki ezekben a nehéz időkben, ezekben a súlyos napokban gondoskodott arról, hogy eső öntözze, napsugár simogassa a hullámzó vetéteket. Halálos véték azt az Uristent káromolni, Aki gondoskodott arról, hogy erőtadó kenyér kerüljön messze orosz földön érettünk vérző, érettünk kiűző fiaink hátizsákjába. — A szérűn pedig a káromkodás tilos. Ez a mondat visszhangzik most fülemben, amikor apostolaink ünnepe, a hagyományos Péter Pál napján aratásra készülődő gazdánk szívezeinek hálaadó fohásza száll a Mindenhatóhoz s amikor nemsokára kaszák csengése s marokszedők vidám nótája veri föl a végtelen alföld hullámzó vetéseinek méltóságáteljes csöndjét.

(MARJALAKY)

* Gondoljunk úgy a magunk, mint családunk jövőjére és idejében kössünk élethiztosítást, melynek révén öreg korunkra saját magunkról, idő előtti halálunk esetére pedig családjunkról gondoskodhatunk. Nyugodtan dolgozhatunk, ha tudjuk, hogy halálunk esetén hozzátartozóink legalább a legzükségesebb anyagi eszközökkel el lesznek látva. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság több mint 8 évtizede működik Magyarországon és mindenkor a legkedvezőbb módozatokat nyújtotta feltek. Helybeli képviselő: Szent László-tér 2.

„Délvideki” flortalpu selvem-harisnyák már 3 pengőtől

Horváth Károlynál

Hlatky Endre (v. Zöldfa) utca 8.

Kitüntetés. Szabó Pált, a Járási Gazda Bank R. T. Biharkeresztes főkönyvelőjét, a Gyöngyösi Népbank R. T. volt igazgatóját, stb. a Kormányzó Ur Öfömlétsége, a forradalom alkalmával teljesített hátor, hasznos és hazafias magatartásáért, a Nemzetvédelmi Keresztrel tüntette ki.

BEIRATÁSOK A M. KIR. BOTTÓ FERENC HÁZTARTÁSI-GAZDASÁGI SZAKTANFOLYAMOKRA. Az iskola igazgatósága közli, hogy a szaktanfolyamokra a beiratások július 1-2-3-án lesznek megtartva. Dél-előtti 10-11-ig, délután 6-9 óráig. Az egyéves továbbképző szaktanfolyamra beiratkozhatnak érettségire tett, vagy tanítói (óvónői) oklevéllel rendelkező leányok. A két éves szaktanfolyamokra 4 középiskolát végzett leányokat vesznek fel.

Viseljen szandálban

Horváth-féle

délvideki flortalpu harisnyát, mert ez a legtartósabb. Hlatky Endre (volt Zöldfa) utca 8.

Iskolai leventeparancsnokok oktatják a jövőben a tanulókat. A MTI jelenti: A kultuszminiszter és a honvédelmi miniszter rendeletet adtak ki, amelynek értelmében a középiskolákban, a tanítóképzőkben, a felsőpariskolákban a tanulók levante kiképzését az iskolai levante parancsnokok vezetik.

Rádiummos gyógyvíz, ózondus fenyő illatos levegő, pompás napozó szolgálja egészségét a

Püspök-gyógyfürdő

hullámfürdője

Szellemileg és testileg kimerülteknek elsőrendű! A nagy teraszon minden délután 5 órától elsőrendű tánczene!

Pályázati hirdetés. A kassai m. kir. állami Apolonó- és Védőnőképző Intézetben folyó év szeptember hóban kezdődő 2 és fél éves Zöldkeresztes védőnőképző tanfolyam teljes, feltérlítéses és ingyenes helyeire folyó év július hó 15-ig lehet pályázni. A végzett védőnők az 1000-1941. B. M. stb. rendeletük alapján a tanítónőkkel azonos fizetési osztályba sorolt nyugdíjjogosult állami tisztviselők, akik az Oncsa megbízásából végzett munkájukért külön díjazásban is részesülnek. Részletes felvilágosítást ad az Intézet vezetősége: Kassa, Semmelweis-u 3.

Bunkerbontó szerszámokat, kézi turók, csákányok, kalapácsok, üllő, satu, kőhó, stb. vásárolniék. Ajánlatokat kézírásban. Erdőbontási iroda központ, Székelyhid.

Kérjük a Baross Szövetség kötelékébe tartozó összes fodrász és borbély iparosokat, hogy folyó hó 30-án (kedden) est 7 órára Rákóczi-ut 12. az al. III. em. helyiségünkben megjelenni sziveskedjenek, nagyon fontos szakmai kérdések tárgyalása végett. Ugyanekkor az ipartestülettel karöltve akarjuk a szappan igénylésünket is elintézni. Papp Mihály s. k. sz. o. elnök. Nagy János ú. v. elnök.

Korona Filmszínházban

Szombattól

C SERE-BERE

Bordy, Szilassy, Kiss Manyi, Latabár.

Modern festett **BÜTOR** oicsón kapható **Mezeinél**
 Szabadság-utca 12. Hlatky, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

Megállapították a percc üzemi és fogyasztói árát. A MTI jelenti: A közellátásügyi miniszter megállapította az ország egész területére a percc legmagasabb árát. A nagybani ár hat fillér, fogyasztói ár üzletekben 8 fillér, vendéglőkben, kávéházakban és parkokban 12 fillér. A mozi és színház, szórakozó üzemében 16 fillér.

LÉGOLTALMI KÖZLEMÉNYEK. Értésítjük a közönséget, hogy július 6-iki kezdettel légtalmi oktatóképző tanfolyamot rendezünk. Kérjük, hogy a tanfolyamra jelentkezzenek azok, akik a Légtalmi Liga hazafias célkitűzésű munkájában segédkezni akarnak. Nemre való tekintet nélkül felveszük a jelentkezőket, akik éretteégi bizonyítvánnyal, vagy más hasonló képzéssel rendelkeznek. A légo-oktatók munkáját a helyi csoport díjazza. Jelentkezni lehet minden hétköznap 13 h-14 h-ig a Légtalmi Liga hivatalos helyiségében, Rákóczi-utca 13. Légtalmi Liga csoport elnöksége.

KÖRUTAT TETT SZARDINIÁBAN A DUCE. Rómából jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: A Duce maga vezette repülőgépen Szardiniába repült. 1800 kilométer utat tett meg a levegőben. Két nap alatt végig látogatott sok katonai és légikikötőt. A katonáknak személyesen adott át kitüntetőceket. Mindenütt lelkesen ünnepelték.

Két cseh állampolgár kapta Heydrich merénylőinek kikutatására kítűzött 10 millió jutalmat. Prágából jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Heydrich gyilkosainak kézrekerítésére kítűzött tízmillió csehkorona jutalmat pénteken két védnökégek személynek egyenlő arányban felosztva kifizették.

MEGJELENT a m. kir. állami Zrinyi Ilona Kereskedelmi Leányközépiskola évkönyve *Hasznos Imre* igazgató szerkesztésében. Az évkönyv részletesen feltárja az iskola egyéves munkáját.

DOKTORRÁAVATÁS. Homay Sándor, lapunk kiváló cikkíróját a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen doktorráavatták.

FAZEKAS JÓZSEF, a Kereskedelmi Hivatal közserzetetnek örvendő vezetője 4 heti szabadságra utazott. Távollétében helyettese, dr. *Petőháza Sándor* intézi a hivatal ügyeit.

PAPIROSGOMBÓCCAL KÖVETETI EL ÖNGYILKOSSÁGOT EGY HAJDUSÁMSOMI EMBER. Debrecenből jelentik (MTI.): Kocsis Sándor 51 éves hajdusámsomi lakos öngyilkossági szándékkal ujségpapírból készített gombócot akart lenyelni. A gombóc a torkában akadt és megfulladt.

Felrobbant a tengerparton uszó akna. Vichyből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Saint Henry községben az asszonyok a tengerparton uszóaknát találtak. Szárazföldre akarták huzni, mikor az akna felrobbant 9 ember meghalt, öt megsebesült. Az anyagi kár jelentős.

MEGHALT LUPESCU ASSZONY, KÁROLY VOLT ROMÁN KIRÁLY BARÁTNŐJE. Bukarestből jelentik (MTI.): A román fővárosba érkezett hírek szerint Károly, volt román király barátnője, Helene Lupescu Dél-Amerikában tüdőgyulladás következtében meghalt.

Helyreigazítás. Az Iparostanocisko felügyelőbizottságának ülésén 51 irt beszámolóinkban sajnálatos tévedés folytán a tanulók 1487-es létszáma helyett 1078-as létszám került. A tévedést ezennel kiigazítjuk.

Horgászati cikket,

utazó bőröndöt, kézi táskát, kulacsot, csajkát, evőeszközt legjobbat és legolcsóbban

Jakab Lászlónál Rákóczi-út 4 sz.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
ARVERESI HIRDETMÉNY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. július 16. napján délelőtt 11 órakor, a másodikat 1942. július 24-én délelőtt 11 órakor a városi közraktárban (Thaly K. u. 2.) kintűzöm.

Árverési felételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. június 26

Olvashatatlan aláírás, végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
ARVERESI HIRDETMÉNY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. július 22-én délelőtt 11 órakor, a másodikat 1942. július 30-án délelőtt 11 órakor a városi közraktárban (Thaly K. u. 2.) kintűzöm.

Árverési felételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. június 26.

Olvashatatlan aláírás, végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
ARVERESI HIRDETMÉNY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. július 8-án délelőtt 11 órára, a másodikat 1942. július 15-én délelőtt 11 órára a városi közraktárban (Thaly K. u. 2.) kintűzöm.

Árverési felételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. június 26.

Nyerges K., h. végrehajtó.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjétek Magyar Lapok-at.

Befejezte értekezletét Nagyváradon a Magyar Vasutak Állandó Díjszabási Bizottsága

Nagyvárad. Saját tud. A nagyfontosságú értekezletet tartott a nagyvárad kerületi Kereskedelmi és Iparkamara rendezésében a Magyar Vasutak Állandó Díjszabási Bizottsága. A gazdasági életre igen nagy jelentőséggel bíró értekezletet minden évben más városban tartják meg és így került sorra az idén Nagyváradon.

Az értekezleten 22 tárgypont szerepelt, valamennyi az aktuális tarifakezelés áruosztályba sorolását tartalmazta.

A bizottság elnöki tisztét dr. Udvardy Károly MÁV. igazgató, kormányfőtanácsos töltötte be és az értekezlet során felszólaltak: dr. Radó Rezső, dr. Domokos László, dr. Meskó Andor, Szentjóbbi Staub Elemér, Hegyi Imre, dr. Böszörményi Sándor, dr. Görgey István, Halmy Gyula, dr. Futó Gyula, dr. Woticzky Antal és sokan mások.

Az országos jelentőségű értekezletet a nagyvárad kerületi Kereskedelmi és Iparkamara nagy körültekintéssel rendezte meg.

69 napközi otthon és 12 gyermekotthon nyílik meg a jövő hónapban

Befejezték az Egyesült Női Tábor vezetői tanfolyamát

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délután ünnepi külsőségek közt ért véget az Egyesült Női Tábor, az Országos Nép és Családvédelmi Alappal együtt rendezett háromnapos női vezetői tanfolyama. A vármegyházán rendezett tanfolyamnak 83 hallgatója volt, akik előtt szociálpolitikai életünk vezetői tartottak ismeretterjesztő előadásokat. Főcél: gyermekotthonokkal kapcsolatos szükséges ismeretek elsajátítása volt. A tanfolyam zárásán Czifra Berta, a Nőszövetségek Erdélyi Gyermekotthon és Munkabizottságának elnöke mondott nagyhatású beszédet. Vázolta a munkába indulók felelősségteljes, de missziójában nemes munkáját. A tapasztaltak jótanácsaival látta el és a siker szépségével biztatta az ifjú vezetőnőket. A kedves ünnepség

végén valamennyi hallgatónak átnyújtották az ENT „vezérkönyvét”, amit jutalomképpen kaptak meg. A háromnapos tanfolyamon az ENT, v. Bodóné Czeke Vilma orsz. ügyvezető elnök képviselte, Csiby Ödönnek szakelőnökével.

Itt írjuk meg, hogy Bihar megyében

már július elsején 69 falusi napközi otthon és 12 bennlakással gyűjtött gyermekotthon nyílik meg

Valamennyi az ENT támogatásával. A tanfolyamot sikerrel elvégző hallgatók közül hatvanat azonnal kihelyezték, míg a többiek közeli megyék falvaiban nyerne beosztást. A tanfolyam végével a Női Tábor biharmegyei szervezetének titkári tisztjét Finta Gyöngyi vette át.

Kihirdették a Szent László hét fényképpályázatának eredményét

Major György nyerte az arany Szent László érmet

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad város Idegenforgalmi Hivatala a Szent László héttel kapcsolatban fényképpályázatot hirdetett az ünnepi hét alkalmával készült legsikerültebb felvételekre. A pályázatra száznál több fénykép érkezett be, amelyek felett dr. Soós István polgármester elnöke alatt álló bizottság döntött. A bizottság megállapította, hogy a beküldött képanyag nem felel meg a várt színvonalnak és ezért nem egyes képeket, hanem egyes szerzők fényképcsoportjait díjazza a következő sorrendben:

Aranyozott Szent László érmet és díszoklevelet kap: Major György, Nagyvárad, 6 fényképért.

Ezüstözött Szent László érmet és díszoklevelet kap:

dr. Szentpétery Tibor, Budapest, 4 fényképért,

ifj. Purgly János, Gyoma, 4 fényképért.

Román Ernő, Nagyvárad, 4 fényképért.

Bronz Szent László érmet és díszoklevelet kap:

Grünfeld Sándor Nagyvárad, 3 fényképért,

Ruffy Pál, Budapest, 3 fényképért,

Stern László, Nagyvárad, 3 fényképért,

Singer Éva, Budapest, 3 fényképért.

Díszoklevelet kapnak 1-1 fényképükért:

dr. Kollár Sándorné, Nagyvárad

Molnár István, Kistelek,

Pergartner Rudolf, Budapest,

Polgár István, Nagyvárad,

Koronda Tibor, Nagyvárad.

A pályázat értelmében a Hívat az újvidéki országos fényképképzés keretében Papp Lajos, az Idegenforgalmi Hivatal vezetője Újvidéken, július 1-én fogja kiosztani. Akik Újvidéken meg nem jelenhetnek, azok díjait valamint díjat nem nyert fényképeiket személyesen vehetik át az Idegenforgalmi Hivatalban, vagy akadályoztatásuk esetén az Idegenforgalmi Hivatal postán fogja megküldeni címükre

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

Biztosítási üzletek szerzésére helyben és vidéken

KERESÜN

megfelelő gyakorlattal és jó összeköttetésekkel rendelkező intelligens urakat és hölgyeket
Fix fizetés és magas jutalékkal.
Jelentkezés származási okmányokkal naponta 9-től 12-ig.

Rákóczi-ut 10/a

Zöldkeresztes előadás a női honvédeknek

Ekkert Sándorné zöldkeresztes védőnő a női honvédek részére igen tanulságos előadást tartott tegnap este a Zöldkereszt Egészségügyi Szolgálat munkaköréről. Ezzel mind szélesebb réteg ismeri meg ezt a kiváló egészségügyi szervezetet, s asszonyaink csak hasznosíthatják az ott hallott, ma már szinte nélkülözhetetlen egészségügyi tanácsokat.

Július elsejével főző-tanfolyamot rendez a Zöldkereszt a Bunyitai-ligeti székházában, amelyen a tűzharcos női honvédek nagyszámában kívánnak részt venni. A tanfolyam napi anyagmegváltási díja személyenként 40 fillér, de az elkészített ételeket a tanfolyam hallgatói fogyasztják el.

Az összejövetelen több női-honvéd már egyenruhában jelent meg, s a utcán is feltűnést keltett a csinos forma ruha.

Papp Lajos előadása az újvidéki ünnepi héten

Nagyvárad. Saját tud. Újvidék városában június 27-től július 6-ig ünnepségek, kiállítások sorozatát rendezik — amint meghívójában írja — „a magyar szívek összehajlására itt a déli végeken, hogy a testvéri találkozásban erőt találjunk és abból erőt merítsünk”. A Szent László hét alkalmával Nagyváradon járt Újvidék polgármestere, kultúratanácsnoka és számvetőségi főnöke folkresték Idegenforgalmi Hivatalunkat és behatóan érdeklődtek a Szent László hét rendezésének kulcsfontosságú részéről. Hivatalunk ügyvitel, módszerei nagyon megnyerte tetszésüket, több értékes tanácsot magukévá tettek, majd meghívták Papp Lajos hivatalvezetőt, hogy ünnepi hetük alkalmával tartson előadást Újvidéken. Papp Lajos július 1-én érkezik Újvidékre, ahol színes vetítettképek kíséretében fogja bemutatni Nagyvárad nevezetességeit, valamint a Szent László hét eszimpompás ünnepségeinek eseményeit. A Szent László hét színes képanyagát Pécsy Vidor nagyváradai fényképész készítette. Az értékes és művészi képsorozat minden elismerést megérdemel.

Meggyilkoltak és kiraboltak egy gelencei kis székelyt. Sepsiszentgyörgyről jelentik: (MTI) Pálfi József 16 éves gelencei fiu apjának az erdőbe 360 pengőt akart vinni a munkások kifizetésére. A gyermek nem érkezett meg a pénzzel és mikor keresték, csupán a holttestét találták meg. Megállapították, hogy asztalkendővel megfojtották és a fához kötötték. Erdélyes nyomozás indult.

Ünnepségeket tart a premontrei rend alapítójának tiszteletére

(Nagyvárad.) A Premontrei Rend alapítójának, Szent Norbertnek ünnepét a helybeli rendház nagy fénytel tartja meg ebben az évben. A szent alapító egyházi ünnepnapja július 6-án van, azonban akadályozó körülmények folytán az egész világon július 11-én tartják meg. Az ünnepségeket megelőzően 8-tól kezdve elmélkedések és előkészítő ájtosságok lesznek a templom melletti Szent István kápolnában, 11-én pedig maga a főünnepség. Július 11-én fél 10 órakor ünnepélyes szentmise lesz, amelyet dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök mond. A szentmise alatt a székesegyházi énekharangok énekel dr. Krüger Jenő vezetésével. Július 12-én szintén ünnepélyes szentmise lesz, majd délután 5 órakor az Orsolya Zárda nagytermében Szent Norbert harmadik rendjének nyilvános ülése lesz. Az ünnepség szentségi körmenettel fejeződik be, amelyet dr. Schriffert Béla fog tartani.

Kijelölték az állatfelhajtásra rendelt útvonalakat

(Nagyvárad.) A város pénteki kisgyűlése szabályrendeletet fogadott el az állatfelhajtási útvonalak kijelöléséről. A szabályrendelet a következő:

1. §. Nagyvárad thj. város belterületén a marhavásártérre állatok kizárólag a következő útvonalakon hajthatók fel:
 1. Váradszőlős felől: Ghillányi-út, Mussolini-tér, Zárda-utca, Szacsavay-utca, Vitéz-utcákon át — Marhavásártér.
 2. Fugyivásárhely felől: Kolozsvári, Gedeon, Sánc, Mussolini-tér, Zárda-utca, Szacsavay, Vitéz-utcákon át — Marhavásártér.
 3. Hegyközsáldobágy felől: Kálvária-utca, Sztaroveszky, Baross-híd, Deák Ferenc-utca, Torna-utca, Mussolini-tér, Zárda, Szacsavay, Vitéz-utcákon át — Marhavásártér.
 4. Biharpüspöki felől: Árvád vezér, Pray György, gr. Széchenyi, Béke, Áttila, Mikszáth Kálmán-utca, Új híd, Vitéz-utcán át — Marhavásártér.
 5. Biharszentjános felől: Rogeriuss kanonok, Török Ignác, Új híd, Vitéz-utcán át — Marhavásártér.
 6. Nagyszalonta felől: Aradi-út, gr. Széchenyi István-út, Wagner, Gaál Mészáros-utca — Marhavásártér.
2. §. Aki az 1. §-ban megállapított rendelkezés ellen vét, kihágást követ el és a szabályrendelet alapján 100 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
3. §. E szabályrendelet 2. §-ában utközött kihágás miatt az eljárás I. fokon a m. kir. rendőrkapitányság vezetője, II. fokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, III. fokon a m. kir. Belügyminisztériumban, szervezett kihágási tanács hatáskörébe tartozik. Az 1929. XXX. t. c. 59. §. (1) bekezdés 3. pontjának alkalmazása szempontjából szakminiszternek a m. kir. földművelésügyi minisztert kell tekinteni.
4. §. Jelen szabályrendelet a m. kir. Belügyminiszter jóváhagyása után a szabályszerű kihirdetést követő 4. napon lép életbe.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MÁGYAR LAPOK” at.

A debreceni Kollégium igazgatótanácsa állást foglalt az internátus bezárása ellen

A Magyar Tudósító jelenti: A debreceni Kollégium igazgatótanácsa foglalkozott azokkal a tervekkel, amelyek a négyszázéves Kollégium internátusának bezárására vonatkoznak. Az ülésen dr. Ember Ernő ismertette dr. Szondy György helyettes tankerületi főigazgatónak az internátusban végzett szemléjét és azt a kijelentését, hogy az internátusok teljesen elhanyagoltak. Csokonai ideje óta nem fejlődtek, a korszerű követelményeknek nem felelnek meg. Bejelentette a helyettes főigazgató, hogy amennyiben szeptemberig nem hozzák rendbe az internátust, a főigazgatóság

a jövő tanévre nem engedélyezi megnyitását. Kiss József tankerületi főigazgató szintén hangsúlyozta, hogy szeptemberben még egyszer megvizsgálják az internátust és amennyiben a hatósági közegek alkalmatlannak találják, nem engedélyezik a megnyitást. Több felszólalás hangzott el a beszámoló után. Az igazgatótanács határozatot fogadott el, amely kimondja, hogy a Kollégium vezetősége tudatában van az internátus hibáinak. Ezek eltüntetésére 1935 óta akció folyik. Az internátus bezárása ellen azonban tiltakozik.

Több mint 71.000 esetben vették igénybe az elmúlt évben a vidéki mentőket

Ujabb vidéki állomásokat állítanak fel

A Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete június 27-én a Tudományegyetem sebészeti klinikáján tartja országos mentőügyi értekezletét és ezt megelőzően évi rendes közgyűlést. A jelentés szerint a vidéki mentők az elmúlt évben 71.161 esetben nyújtottak első segélyt, végeztek betegszállítását és egyéb kivonulást, ami közel 1.8 millió kilométernyi teljesítménynek felel meg. A segélynyújtási esetek száma az előző évihez képest 37.2 százalékkal, a kilométerteljesítmény pedig 41.13 százalékkal emelkedett. Elsősegélynyújtási tanfolyamot 225 esetben tartottak, közel 20.000 hallgatóval. Az egyesület fennállása óta 534.351 esetben végeztet kivonulást és nyújtott elsősegélyt, kilométerteljesítménye pedig 12 millió volt. A tanfolyamokon 134.000 hallgatót képeztek ki. A mentőállomások száma 88-ra, a segélyhelyeké 128-ra, a gépkocsiké száma 154-re szaporodott. Tavaly 18 új mentőállomást állítottak fel, főleg vízszatért országrészekben. A működő 88

mentőállomáshól 60, a csonkaországban 10 a Felvidéken, 4 Kárpátalján, 12 a keletmagyarországi és erdélyi részekben, 2 pedig a Délvidéken dolgozik. Ebben az évben további 15 mentőállomást létesítenek, még pedig: Rahón, Nagyszőlősen, Kolozsváron, Szilágysomlyón, Nagybányán, Szászrégenben, Gyergyóban, Csikszereván, Felsővisón, Szabadkán, Óbecsén, Hódságon, Ujvidéken, Kulán vagy Palánkán, végül Pélmónostoron vagy Dárdán. A mentőgépkocsik számát is újabb 21 gépkocsi beállításával szaporítják. Az egyesület nehéz körülmények között teljesíti feladatát, mert a fenntartási költségek több mint 30 százalékkal emelkedtek. Az Országos Mentőügyi Értekezleten Kovács János és Szabó Imre igazgató-főorvosok és Oravecz Béla orvosszázados az elsősegélynyújtás tanításának jelentőségéről tartanak előadást honvédelmi és polgári szempontból. Az előző megnyitott Bakay János egyetemi tanár tartja. (Magy. Tud.)

Ukraina mezőgazdasági helyzete a felszabadulás első évében

Milyen termés várható az őszi és tavaszi vetésekből?

A Stud jelenti: A kiew-i Mezőgazdasági Központ sajtóközleménye szerint az 1941-ben őszi gabonával bevetett terület kb. a felét teszi a normális vetésterületnek és a szándék az volt, hogy a tavaszi vetésterületet növelni fogják. még pedig úgy, hogy 1.435.000 hektárt vetnek be búzával (az 1941-iki 585.000 hektárral szemben), továbbá 1.326.000 hektárt árpával, 800.000 hektárt kölesrel, 192.000 hektárt pohánkával, 120 ezer hektárt tengerivel. Hogy ezek az adatok kellő módon értékelhetők legyenek, megvizsgáljuk az 1938-iki adatokat, mert ez volt az utolsó év, amelyre vonatkozólag hivatalos statisztikával rendelkezünk. Ezek az adatok tehát nem foglalják magukba sem Galiciát sem Észak-Bukovínát, sem Besarábiát, vagyis oly területeket, amelyek 1940-41-ben Ukrajnához tartoztak. Feltehető,

hogy 1938-ban a gabona vetésterülete nem különbözött az 1941-iktől, tekintve, hogy a hadműveletek június 22-én lezáródtak, úgy hogy tavaly csaknem normális helyzetben tudták meg a vetés munkálatait elvégezni. Az ukrán vetésterületek 1938-ban 1000 hektárban: őszi gabonák 9.559.3, tavaszi gabonák 8.207.3, egyéb termények 7.834.2 összes vetésterület 25.600.8. A gabona tehát 69.4%-át foglalja el az összes vetésterületnek. Az őszi-búza területét a tavaszinak rovására szándékosan növelték, mivel az őszi búza ter-

Magyar urinók kabát, kosztüm és rubákat
Mágyorné Kalona Böské-nél
 varratják.
 Kath. Kőr épület.

melése biztosabb és jövedelmezőbb a tavaszinál, ez utóbbi ugyanis számos körzetben ki van téve a nyári szárazság kártételeinek. Az ukrán gabonaterület megoszlása 1938-ban 1000 hektárban: Őszi rozs 3.118.4, őszi búza 6.440.9, tavaszibúza 1.006.1, árpa 2.801.2, zab 1.616.6, tengeri 1.015.2, köles 418.4, pohánka 667.5. Az őszi búzavetések ezidőszaki állapotáról hiányoznak az információk, csak annyit tudunk, hogy a tél rendkívül kemény volt, de hogy volt-e a vetéseknek hőkezelésük és hogy az olvadás idején milyen volt a helyzet, nem tudjuk. A tavaszi időjárás eokáig késett, úgy, hogy a tavaszi vetés munkálatainak ideje megrövidült. Rendkívül bonyolultá teszik a helyzetet a következő körülmények: a mezőgazdasági gépek nagyrészen elpusztulása, igaz állatnak és mezőgazdasági munkások hiánya, a földek elgazosodása. A kiew-i Mezőgazdasági Központ tervezete szerint az idej burgonyaterület 800.000 hektár volna a tavaly learatott 610.000 hektárral szemben, de a háború folyamán sok mezőgazdasági géppusztult el és a többi, fentemlített akadály is útjában van a tervezet megvalósításának.

Július 5-ig diftéria elleni pótolás

A m. kir. tisztifőorvosi hivataltól nyert értesülés szerint a 2-6 éves gyermekeknek a 246.600-1937. B. N. sz. rendelettel előírt kötelező diftéria elleni védőoltás 1942. június 24-én megtörtént, azonban az oltásról sokan elmaradtak betegség, elutasítás, stb. miatt. Ertesítjük ezért a közönséget, hogy az elmaradtak pótolására 1942. június 30-tól kezdve július 5-ig a kerületi városi orvosi rendelőkhöz — a rendelés ideje alatt — jelentkezzenek. Nagyvárad, 1942. június 27.

Csak egy napra szabad a kenyéret kiadni

Nagyvárad thj. város Közélelmezősi Hivatala a következő hirdetményt adta ki: Ertesítem a város közönségét, a sültöiparosokat és a kenyér árusítással foglalkozókat, hogy kenyeret csak egy napra lehet kiadni, tehát sem előre, sem lejárt jegyekre nem lehet kenyeret kiszolgáltatni. Ugyanez áll hasznoló értelmében a személyére is. Naponként és fejenként a városi kenyérgyár letöltése ellenében személyenként csak 4 darab zsemlye adható ki. Ünnepok előtt az ünnepet megelőző hétköznapon az ünnepre is kiadható a kenyér. Nagyvárad, 1942. június hó 27-én. Dr. Scós, s. k., polgármester

Uj keresztény üzlet nyílt meg!
Blaha Jánosné Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 7 szám
 alatt, ahol leelőnyösebben vásárolhat kész női ruhát, kabátot, kötött-szövöttárut és uridivat cikkeket, harisnyákat.

Arany-, ezüst-, brilliáns tárgyak, svájci anker
Órák vétele, eladása, szaksterü alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi ter 6.

SPORT

Vasárnap délután NAC ifi-Békéscsabai Törekvés ifi

(Nagyvárad.) Vasárnap délután nem mindennapi sportesemény zajlik le az Erzsébet-liget gyepén. A Nagyvárad AC ifjúsági csapata méri össze erejét a Békéscsabai Törekvés fiataljaival. A győztes a Körösvidéki Kerület bajnoki címét nyeri el. A labdarugás hívei — hisszük — valamennyien ott szorongnak majd a nézőtérén, mintha csak egy nagy derbi

izgalmas percet lennének — hiszen az igazi fiatalos, lekésedéstől nemes labdarugásnál találkoznak ott. Lehet-e nagyobb öröm, mint a jövőendő „Bodoláinak” játékában győnyörködni s megbecsülésünknek így is kifejezésre juttatni s további sikerekre buzdítani.

A mérkőzés népszerű filléres helyekkel kerül megrendezésre.

A férfiak versenyét Erdély, a hölgyekét Középmagyarország nyerte a kolozsvári teniszbajnokságokon

Kolozsvár. (MTI) Az országos vidéki tenisz csapatbajnokság döntő mérkőzése pénteken zajlottak le. A női csapatbajnokságban az eredmények a következők: Közép—Tiszántul 4:2, Dél—Alföld 4:2, Alföld—Tiszántul 4:2, Dél—Közép 4:2, Erdély—Tiszántul 4:2, Közép—Erdély 5:1. A férfi csapat bajnokságban Közép—Székelyföld ellen 3:3 arányban döntetlenül végzett. Közép 6:0 arányban győzte le Dél csapatát. Székelyföld Tiszántullal 4:2 arányban végzett.

A női vidéki tenisz csapatbajnokságban 1. Közép, 2. Dél, 3. Erdély.

4. Nyugat, 5. Alföld, 6. Tiszántul.

A férfi vidéki csapatbajnokságban első lett Erdély csapata Közép együttese előtt.

Kétszáz levente a vasárnapi atlétikai versenyen

(Levente Hírközpont.) Vasárnap reggel 8 órakor atlétikai versenyt rendeznek a leventék az Erzsébet-ligeti pályán. A nagyszerű verseny jó eredményeket ígér, biztosíték erre már maga az a 200 levente, aki vasárnap rajthoz áll.

Férfi ruhákat használtak, **MOLNÁR** használtra, a szövetben
legjobb áron vehet, eladhat Bémez-ter 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

RÁDIÓ

VASARNAP, JUNIUS 28.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.45 Hírek.
- 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból. Igét hirdet dr. Ravasz László püspök.
- 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a szentdomonkosrendi plebánia-templomból. A szentbeszédet Körtvélyessy-Linzenbold Ferenc hittanár mondja.
- 12.15 Levente-műsor.
- 12.55 A magyar honvéd. Herczeg Ferenc előadása.
- 13.10 Magyar indulók.
- 13.30 Honvédeink ünnepi ebédeje.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés
- 14.00 Magyar művészelemek.
- 15.00 Időszervi gazdasági tanácsadó.
- 15.45 A Légierők fuvózenekara.
- 16.40 Egy szempontotású könnyű tűzerosztály közeli harca. Vitéz snal-
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.20 Honvédnep egy laktanyában.
- 18.20 Honvédműsor.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Honvédeink nótát kérnek.
- 20.10 Hangképek a vasárnap sportjáról.
- 20.35 Dalban, muzsikában köszöntjük honvédeinket.

- 21.40 Hírek, lóversenyeredmények.
- 22.15 Melles Béla-zenekar.
- 23.25 Magyar nóták.

HÉTFŐ, JUNIUS 29.

Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.45 Hírek.
- 10.00 Egyházi ének- és szentbeszéd a felsővízvárosi Szent Anna plebánia-templomból. A szentbeszédet Körtvélyessy-Linzenbold Ferenc hittanár mondja.
- 11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plebánia-templomból.
- 12.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 12.30 Beszkárt-zenekar.
- 13.00 Fülei-Szánthó Endre dr előadása.
- 13.45 Hírek.
- 14.00 Hanglemezek.
- 15.00 Bucszik egy tűzerosztály. A közvetítést Dunántulról vezeti Budinezky Sándor.
- 15.30 Votieky Alice és László Imre énekel, kíséri Vidák József cigányzenekara.
- 16.35 Merényi Oszkár dr előadása.
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.20 Az 1 honvédgyalogezred zenekara.
- 18.00 Tolnay Klári csevegése.

- 18.10 Táncczene.
- 18.50 Fényad Ernő előadása.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Aratónap. Kantáta.
- 19.50 Szent László. Antal István dr nemzetvédelmi propagandaügyi miniszter előadása. Utána: Arany János Szent László című költeményét elmondja Lehotay Árpád
- 20.20 Magyar est.
- 21.40 Hírek.
- 22.00 Hangképek az ünnep sportjáról. Vezető Legényei József r és Machán Tibor. Majd: Sport- és lóversenyeredmények.
- 22.30 Szórakoztató zene.
- 23.25 Sárközi Gyula cigányzenekara.

KEDD, JUNIUS 30.

Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Szalonötös.
- 11.20 Szimfonikus zenkar.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 Rendőrzeneke.

APRÓHIRDETESEK

Lakás

Két szobás összekomfortos modern magánlakást Olasziban elcserélnék hasonló háromszobással. Címeket a kiadóba kérek. 635

Keresek kétszobás, esetleg nagyobb előszobával egyszobás és mellékhelyiségekből álló lakást. Címét a kiadóba kérem.

Különféle

Szabó Ferenc gyorsíróiskolájában július 1-én kezdők és haladók részére új tanfolyam kezdődik. Kellőszámu jelentkező esetén kedvezményes nyári magasabbfokú gyakorló órák. Rikóci-ut 12 szám. 611

Bérbeadó a régi közismert, jó hírnevű vendéglő, szálloda, szép kerttel, eleganciával. Levélbeni érdeklődést Rózsabokor vendéglő, Debrecen, Szoboszlai-u. 4-b 596

Elcserélném Debrecenben levő, ki-mondottan jó menetelű trafikomat ugyanolyan nagyváradit trafikkkal. Cím kiadóban. 616

Kiadó azonnalra vagy július 15-re fűszerüzet berendezéssel. Kolozsvári-u. 7. szám. 631

Kölcsön kapható házi javítás, mezőgazdasági, ipari beruházásokra. Hitel-szövetkezetnél, Bethlen István-u. 6. 589

Csészlőzsekrényt keresek prima hajtóerőhöz, feles cséplésre. Szabó Dénes, Gróf Andrássy-ut 31. 62e

Adás-vétel

Beköltözhető magánház, 2 szoba, hal-összkomfort, teljesen új, eladó Huszár-utca 5. 636

Árpád vezér uton 500 négyzetméter telek, utcai fronttal 3000 pengőért és több kisebb-nagyobb házak eladók — Tatainé, Szigligeti-u. 12. 644

Eladó egy 3 szobás, fürdőszobás be-költözhető magánház huszezerért, átve-hető tizenhárom ezerral. Úteg-u. 5. 641

Eladó táblás kézikocsi. Csáky-u. 60. 640

Keitő és fél-lőerős villanymotort megvételre keres Petrovit cukorka-gyár. Teleki-u. 28. 658

Eladó 2 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiséges modern magánház. Francia-u. 17. szám. 637

Mindentétele gyümölcsöt vásárolj Vegyi és Elelmiszeripari R. T. Anyos Pál-u. 2-8. Telefon 12-31

- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vörös-kereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Sthymmel Miklós jazz-együttese.
- 16.15 Gyermekdelután.
- 17.15 Kovács Erzsébet jazz-dalokat énekel.
- 17.35 Vitéz Szombathy Pál m. kir. ezredes előadása.
- 18.00 Suki Tóni cigányzenekara.
- 18.45 A Honvédelmi Miniszterium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye.
- 19.20 Hangképek az 1942. év első felének eseményeiről.
- 20.20 Mozart zongoraversenyei.
- 22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat
- 23.25 Magyar nóták.

Budapest II.

- 17.45 Ruszin hallgatónkank.
- 18.10 Mezőgazdasági félóra.
- 18.45 Suki Tóni cigányzenekara.
- 19.40 Dr Hoffmann Ernő előadása.
- 19.30 MÁV Viesshang Dalkör.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 A házasságszédelgő. Vigjáték.
- 20.55 Szórakoztató zene
- 22.10 Táncczene.

6 mm. flóbert fegyvert megvételre keresek. Petőfi u. 3. szám. 630

Aratáshoz kéveket mintacsomag 2 P. Halász József gyékényfonó, Szé-helyhid. 634

Használt boroshordót megvételre ke-resünk. Vegyi- és Elelmiszeripari R. T. Anyos Pál-u. 2-6. 632

Eladó Árpád vezér uton 600 m²-es házhoz. Több magánházak, bérházak. Popovics ingatlanközvetítő iroda, Szent János-utca 6. 623

Eladó egylovas tábláskocsi. Árpád vezér-út 132. 627

Éjjeliszekekrényt rézzel, vagy tizta rézt, megvételre keresek. Címét a ki-adóba kérek. 600

Jókarban levő kombinált szoba bu-tort megvételre keresek. Címét a ki-adóba kérek. 601

Rekeméit, kétszemélyest megvételre keresek. Címét a kiadóba kérek. 602

Állást keres

Öskeresztény felsőkereskedelmi érett-ségit végzett, több évi irodai gyakor-lattal rendelkező tisztviselő azonnali elhelyezkedést keres. Cím „j munkae-rő” jellegére a kiadóba. 625

Menekült keresztény leány kiszol-galónak ajánlkozik, rövidáru szakmában gyakorlattal. Balogh Emma, Lázár Vilmsce-u 10. 603

Állást nyee

Öskeresztény perfekt német, román levelezőt keresek, aki könyvelésben is jártassággal bír. Ajánlatokat „Onale-velezés” jellegére a kiadóba kérek. 642

Fűszer, festékszakmában jártas segé-det és tanulót felvesszünk. Ajánlatokat „Jó munkae-rő” jellegére kiadóba. 643

Perfekt gyors- és gépirót, öskereszt-ényt azonnal felvesszünk. Cím a ki-adóba. 628

Elsősztályú bélésvágók felvételnek azonnal a We-Ego cipőgyárban. Bá-thory-utca 12. 629

Elveszett

Elveszett özv. Balogh Jánosné részre szóló vásárlási könyv. Megtaláló hozza a kiadóba.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Új kerékpárok **JAKAB** műszerésznél
részletre is. Javítások olcsón Kossuth-u 5. Tel. 23-30.